

KURJER WARSZAWSKI

Dnia 19 Sierpnia 1870.

Piątek.

Dnia 7 (19) Sierpnia 1870.

Rano ciepła st: 9, w połud. c. st: 16
Wysokość wody st: 3 c. 10 (przybywa)Stan barometru:
na deszczWschód Słońca g 4 m. 50
Zachód „ „ 7 „ 51

Jutro, Śgo Bernarda Opata.

Prenumerata Kurjera Warszawskiego wynosi: w Warszawie rocznie rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 kop. 40, kwartalnie rs. 1 kop. 20; miesięcznie kop. 40; za odosłanie do domu dopłaca się kop. 5 na miesiąc. Numer pojedynczy w Kantorze Redakcji kop. 5. **Na prowincji i w Cesarstwie** wynosi rocznie Rs. 8; (w tem mieści się już opłata pocztowa za przesyłkę kop. 96, oraz za opakowanie i Ekspedycję Rs. 2 kop. 24); prenumerata przyjmuje się rocznie, półrocznie i kwartalnie.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego“, Plac Teatralny: N° 473c., dom W. L. Zablockiej.

— Jutro w kościele Ś tej Anny na Krakowskiem Przedmieściu obok Tow. Dobr. odprawi się o godzinie 9-tej rano wotywa do Serca Marji, poczem odbędzie się msza czytana z wystawieniem Najświętszego Sakramentu.

— Jutro w kościele Opieki Ś-go Józefa na Krakowskiem Przedmieściu (obok pałacu hr. Potockich), rozpoczyna się na niesporach pierwszorzędnym Odpust z powodu przypadającej w przyszłą niedzielę uroczystości Ś-tej Joanny Franciszki Fremiot de Chantal, Fundatorki Zakonu Nawiedzenia N. P. Marji.

— E — Pisma perjodyczne warszawskie z Października roku zeszłego pomiędzy zdarzeniami niezwykłymi zamieściły, iż w dniu 3 października niejaki Michał Piłat poddany pruski w przystępie złości, zadał kilkanaście ran ciężkich pięciu osobom, z których później jedna w miesiącu styczniu zmarła. Sady zawiadomione o tym wypadku, rozpoczęły śledztwo i sprawa ta w dniu wczorajszym była sądzoną w tutejszym Sądzie Kryminalnym pod prezydencją JW. Prezesa Bielskiego.

Szczegóły tej sprawy są następujące:

Michał Piłat poddany pruski od lat 12 zamieszkały w Warszawie, stróż domu Nr 1530, dnia 3 października r. z. około godziny 8-mej wieczorem będąc w stanie napiętym został pobitym w swojej komórcie przez lokatorów Wojciecha i Antoniego Stępieniów, za to, iż miał niby uderzyć małego syna Wojciecha Stępienia. Po oddaleniu się Stępieniów, Piłat natychmiast porwał brzytwę i pobiegł z nią do mieszkania krzywdzających go i tam naprzód w sieni ciemnej zadał rany niepoznanemu przez siebie Sylwestrowi Zborowskiemu, poczem wpadł do mieszkania, gdzie było zebranych kilka osób i krzycząc „teraz ja bić będę! ja was tu wszystkich nauczę!“ rzucił się na obecnych z brzytwą w rękę i nią poranił Wojciecha, Antoniego i Paulinę Stępieniów, Marjanę Zborowską a nawet i siebie samego, poczem uciekł i dał znać do policji, iż został pobitym.

Wojciech Stępień najwięcej poraniony, miał jedną ranę na nosie i drugą głęboką na lewej ręce w okolicy przegubu łokciowego, z przecięciem żył połączoną i w skutek tych ran Stępień został odesłany do szpitala Dzieciątka Jezus, lecz na własne żądanie będąc chorym jeszcze w dniu 23 grudnia r. z. przeniósł się napowrót do swojego mieszkania, gdzie w dniu 8 stycznia r. b. zmarł.

Urząd Lekarski wezwany o zaopiniowanie o ranach i śmierci Stępienia wyrzekł, że rana na ręce była obrażeniem ciężkiem, że śmierć jego lubo nastąpiła skutkiem choroby w owem obrażeniu swe źródło mającej, jednakże spowodowaną była niekorzystnymi komplikacjami rany, które wynikły nie z samego obrażenia jako bezwarunkowo niebezpieczeństwa nieprzedstawiającego, ale z późniejszych warunków higienicznych.

Paulina i Antoni Stępieniowie, Sylwester i Marjana Zborowscy wedle obdukcji lekarskich mieli rany lekkie na piersiach, nosie, przedramieniu i rękach.

Piłat Michał stanowczo zaprzeczał zamiaru zabójstwa, a śledztwo nic przeciwnego temu zaprzeczeniu nie dostarczyło, owszem tłumaczenie podsądnego wspierała ta okoliczność, że podczas napadu odezwał się „ja teraz bić będę.“

Po przedstawieniu w ten sposób sprawy przez referenta, zabrał głos obrońca obwinionego, Patron Józef Szwarzenberg i w wymownych słowach wykazywał, iż Piłat będąc rozgrzanym trunkiem w chęci pomśzczenia doznanej krzywdy, udał się do mieszkania Stępieniów i tam pomimo woli przyniesioną brzytwę, którą znalazł leżącą u siebie na stoliku zadał rany Stępieniom i Zborowski. Wychodząc z tego punktu widzenia rzeczy obrońca upraszał, o zarachowanie obwinionemu długotrwałego zatrzymania podczas śledztwa na rachunek kary i o natychmiastowe wypuszczenie na wolność.

Obecny przy wprowadzaniu sprawy Michał Piłat odpowiadał na zadawane mu przez Prezydującego pytania i przyznawał, iż najmniejszej nie miał myśli przyczynienia się do śmierci Wojciecha Stępienia.

Po zakończonych pytaniach Prokurator odczytał wnioski, w których żądał ażeby Sąd Michała Piłata za zrządzenie w uniesieniu uszkodzeń na zdrowiu, w myśl Art. 176, 955 Ust. I i II, 136, 46, 48, 49, 82 i 970 K. K. G. i P. oraz ukazu z d. 30 sierpnia (11 września) 1864 roku, na oddanie do robót w poprawnych arestanckich rotach, a w razie niezdolności na zamknięcie w domu roboczym przez rok jeden i miesiąc jeden; licząc bieg kary od daty zatrzymania, z wydaleniem po odcierpianej karze za granicę z zabronieniem powrotu w obręb Państwa, oraz innemi skutkami skazał; tudzież do wynagrodzenia Paulinie Stępień i Sylwestrowi Zborowskiemu kosztów kuracji i szkód, w drodze właściwej ustanowić się winnych zobowiązał, tegoż Piłata w zarzucie zrządzenia śmierci

ci z Art. 98 K. K. G. i P. od odpowiedzialności uwolnił.

Sąd po oddaleniu się dla narady co do mającego zapasć wyroku, gdy powrócił do sali posiedzeń ogłosił wyrok zgodny z wnioskami Prokuratora.

— Na ogólnym zebraniu Członków Dyrekcji Szczegółowej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, odbytem w dniu onegdajszym, nastąpił wybór Prezesa tejże Dyrekcji, którego urzędowanie trwa lat cztery. Na urząd ten jednomyślnością głosów, powołany został pan Ewaryst Mejer, właściciel dóbr Ostrołęka, dotychczasowy zastępca prezesa.

— Jutro o godzinie 5-tej po południu posiedzenie oddziału kuchen tanich, zaś o godzinie 6-tej mają się zebrać członkowie Zakładu Przytułków dla wychodzących ze szpitali.

— Pan Ksawery Pułowski b. Prezes War. Tow. Dobr. i małżonka jego z Xiąż. Lubeckich-Druckich Pułowska powrócili do Warszawy.

— Na wczorajszym posiedzeniu Komitetu loterii Izraelskiej, Prezes Hilary Nusbaum doniósł zgromadzonemu członkom, iż Hrabia Namiestnik z uwagi na pozostałą jeszcze znakomitą ilość biletów nie sprzedanych do wyż wzmiankowanej loterii 60,000 tysiącznej, raczył zezwolić na jej rozegranie w Saskim Ogrodzie w połączeniu z zabawą, illuminacją, muzyką, lecz nie wczesniej jak 10 (22) września r. b. Postanowiono więc, że wejście kosztować będzie od osoby kop. 15, bilet do loterii 60 tysiącznej, nabyć będzie można przy wejściu za kop. 30, a przy nim znajdować się będzie marka, służąc mająca do własnoręcznego ciągnięcia w czasie tam mającej się rozegrać tomboli. Gracze więc mają dwie szanse, to jest: nabywają prawa uczestniczenia w loterii 60,000-tysiącznej, i oprócz tego grać będą w ogrodzie w Tombolę, do której fanty odznaczać się mają doborem i gustem. Fanty do Tomboli, mogą być nadsyłane na ręce p. Kaftala Izydora, Markusa Lewego, Nusbauma Hilarego, Nelkena Maurycygo, Pika Jakóba optyka przy ulicy Miodowej, a nakoniec do Ochrony XVII-jej chłopców izraelskich. Pan Matias Bersohn przyjął na siebie wspólnie z członkami, urządzenie namiotów i uproszenie dam do zasia-dania w nich—p. Brünner zajmie się urządzeniem illuminacji i elektrycznego światła, p. Maurycy Nelken urządzeniem muzyki i t. p. O dniu zabawy nieomiesz-kamy donieść.

— W sobotę w Alhambrze, danem będzie przedstawienie na benefis p. Stobińskiej. Benefisantka wystąpi w scenach z melodramy p. t. „Warjatka“.

— Pan Mieczysław Dzikowski donosi nam, że ma zamiar urządzenia w Warszawie instytucji pod nazwą „Wydawnictwo nakładowe dzieł literatury krajowej i zagranicznej“.

— Na masztach kilkunastu berlinek stacjonujących na Wiśle, powiewają różno-barwne flagi. Jestto demonstracja zapału i radości berliniarzy i szyprów.

— Jutro słońce wstępuje w znak Panny.

— Chłodne powietrze zaczyna już ścigać Warszawian z letnich mieszkań, wielu jednak odważniejszych pozostało jeszcze rachując na piękną jesień.

— We wczorajszym artykule tyżącym się składu opieki ochrony XVII chłopców Izraelitów, czytać należy: zamiast pani Regina Kessan, — p. Regina Lessmanowa; a zamiast p. Bernard Lessman — p. Bernard Schwartz.

— Dziś w teatrze letnim nowa komedja Gondinet'a, pod tyt: „Gavaut, Minard et Comp“.

— W Łodzi, w teatrze Paradies, w dniu 18 b. m. po raz pierwszy przedstawiono farsę w trzech aktach, p. t. „Łódź, jak się śmieje i jak płacze.“ Prologiem tej farsy był obrazek, p. t., Jeden z siedmiu grzechów głównych. Sądząc z tytułu, treść owej dramatycznej produkcji, musi być przearcy wesołą. Wesołość to *syrop* życia!

— W Kaliszu, w z. sobotę po południu, w czasie gwałtownej burzy, wichur zerwał dach w cyrku Sidoli'ego, przyczem jeden z clownów, nazwiskiem Volta został lekko skaleczonym w głowę. Po naprawieniu dachu i głowy, przedstawienia rozpoczęte zostały na nowo.

— Piszą do „Gazety Warszawskiej“ z Kamiieńca Podolskiego: Z wtorku na środę (z 28go na 29ty star. stylu), o 1ej po północy mieliśmy tu trzesienie ziemi, które trwało przez jedno mgnienie, ale było tak silne, że najgrubsze mury zadrżały, a jak powiadają, w niektórych domach sprzęty się poruszyły, a nawet gdzieś z kominka filiżanki zleciały. Utrzymują nadto niektórzy, jakoby na kwadrans przedtem było nieco słabsze wstrząśnienie, lecz że tego sam nie uczułem, więc, za prawdę ręczyć nie mogę. Czas był przytem zupełnie cichy i pogodny.

— Przed dwoma tygodniami, pojawiło się w handlu księgarskim dziełko pod tytułem: konferencje rolnicze o nawozach chemicznych Jerzego Ville, tłumaczone przez Polikarpa Szlązkiewicza, byłego ucznia Instytutu w Marymoncie. Dziełko to wydane staraniem Gazety Rolniczej, wyklada w sposób wszechstronny, jasny i przystępny teorię użyzniania ziemi i przy niewątpliwiej wartości, przy wielkiej wszędzie już uznanej sławie autora, znajdować się powinno w ręku każdego ziemianina, który dąży do tego, aby mógł należycie gospodarować, to jest, ulepszać swoje gospodarstwo. Przedmowę autora poprzedza gruntownie napisana przedmowa Tłomacza, o potrzebie ważności i istotnej dobroci nawozów, oraz innych czynników uprawy ziemi. Samo dzieło, dzieli się na trzy części: w pierwszej mieści się rzecz o teorji nawozów; w drugiej o praktycznem jej zastosowaniu; w trzeciej wreszcie o zarazie kartofli, o uprawie buraków i t. d. Dwie starannie wykonane tablice, oraz ryciny w tekście podnoszą wartość publikacji.

— Na drodze ku kolei Warsz.-Wiedeńskiej, mianowicie po ulicy Marszałkowskiej, często dają się widzieć wozy, których skrzypiące z niewysmarowania koła zagłuszając cały gwar miasta, napełniają dyssonans powietrze. Muzyka to straszna, a uciec od niej niepodobna. Ciągące po stepie partje czumaków o wiorst kilka w około, dają w ten sposób znać o sobie. Może to na stepie nie robi nawet przykrego wrażenia, ale tu, przez wzgląd na uszy i system nerwowy, który wszakże każdy posiada, należałoby muzykę taką z ulic miasta usunąć. Wszak na wysmarowanie kół u wozu, ani czasu ani pieniędzy wiele nietrzeba.

— „Praw: Wiest“, komunikuje następujący wypadek: mieszkanki osady Daleszyce powiatu kieleckiego: Anna Stachurska i Małgorzata Nowakowa, uczuwając nienawiść dla swoich mężów, amysliły pozbyć się ich i poszły po radę do mieszkającej w tejże gminie Anny Gatkowskiej, która uchodziła między niemi jako czarownica. Podług rady tej ostatniej, Stachurska kupiła w aptece truciznę fosforyczną i mieszącą

takową kilkakrotnie do jedzenia swojego męża, otruła go. Ponieważ mąż Stachurskiej umarł przez otrucie nie nagle, lecz po dwu-tygodniowej chorobie, przeto śmierć jego nie wzbudziła żadnych podejrzeń i pochowano go bez sądowo-lekarskiego dochodzenia przyczyn jego śmierci. Stachurska po śmierci męża, oddała truciznę Nowakowej, która domieszała ją do masła, przygotowanego na śniadanie mężowi. Nowak smarując chleb masłem, zauważył dymiący się fosfor i podejrzewając truciznę, zawiadomił o tem Wójta Gminy. Przy dokonanej rewizji u Nowakowej, znaleziono truciznę, daną jej przez Stachurską i zatrute masło; obie winne, z których starsza miała lat 19, przyznały się do przestępstwa, i 30go upłynionego miesiąca czerwca, przyaresztowane i razem z Gatkowską, oddane pod Sąd.

(Gaz. z Polic.)

— Z powiatu końskiego donoszą, iż urodzaje w stronach tamtejszych wyborne. Zniwa jeszcze w biegu.

(G. H.)

— Złożono w Redakcji „Kurjera Warszawskiego”, od K. K. kop: 50 dla dziesięcioletniego chłopczyka, który bez żadnej pomocy przysposobił się do 2giej klasy, a nie jest w stanie zapłacić wpisu, kupić książek i umundurować się, ma biedną matkę i kilkoro młodszego rodzeństwa.

✚ Wczoraj umarł Aleksander Zabierzowski, autor planów Teatru w Saskim ogrodzie i redaktor wydawnictwa p. t. „Budowniczy wiejski”.

Życie jego było życiem marzeń i rozczarowań, dołą każdego człowieka, którego los skazuje, ażeby kochał sztukę, ową królowę: piękna i dobra na ziemi. „De mortuis aut bene aut nihil”.

Szczerze jednak powiedzieć możemy, że Zabierzowski pozostawia po sobie wiele dobrych wspomnień. Byłto budowniczy ideolog, talent, któryby zabłysnął z pewnością w całej pełni, gdyby dziś, wznoszono jeszcze katedry gotyckie i pałace dla Medyceuszów. W projektach bowiem jego jaśniała fantazja, bogactwo myśli, romantyzm ducha.

Byłto także człowiek, który nie sprzedawał się za cenę *blagi*.

Kierując budową teatru w ogrodzie, szczerze bolał, że nie może wznieść przybytku godnego dla muz Thajli i Melpomeny.

„Będzie to teatr, mówił, objaśniając nam budowę tej swojej ostatniej pracy, — bardzo korzystny dla kassy, żałuję jednak, że go nie mogę zbudować według mego artystycznego projektu. Mam w głowie taki plan że z pewnością, gdybym go urzeczywistnił niktby nie sarkał na niszczenie ogrodu.

„Gmach ten, powinien być z kamienia i z żelaza, w stylu korynckim, ze sklepieniem owalnym, z wspornikami głównymi schodami i kolumnadą zdobną posągami, zasłużonych autorów dramatycznych, muzyków i artystów komedji i opery”. Ale... idźmy dalej.

Oprócz wydawnictwa p. t. „Budowniczy wiejski”, Zabierzowski pozostawił w spuściznie duchowej, krajowi i rodzinie bardzo wiele projektów na budowę gmachów publicznych i prywatnych.

Umarł przeżywszy lat pięćdziesiąt dwa.

Pokój jego duszy!

✚ Za duszę ś. p. Edwarda Tyss, zmarłego w Karlsbadzie, dnia 14 b. m., odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele Ś-go Antoniego, przy ulicy Senator-

skiej, dnia 20 b. m. w sobotę, o godz. 11 rano, na które zaprasza się Krewnych, przyjaciół i znajomych.

—6694—

✚ Jutro, jako w rocznicę śmierci ś. p. Magdaleny Korzeniowskiej, odbędzie się żałobne nabożeństwo za jej duszę w kościele Ś-go Józefa Oblubieńca przy Krakowskiem Przedmieściu o godzinie 9-tej z rana, na które zaprasza się Krewnych i Przyjaciół zmarłej.

—6714—

✚ Jutro, 20 sierpnia jako w pierwszą rocznicę śmierci ś. p. Aleksandra Lappy, hylego Marszałka Szlachty gubernji Mińskiej, odbędzie się żałobne nabożeństwo o godzinie 9-tej rano w kościele Ś-tej Barbary przy ulicy Nowogrodzkiej, o czem pozostały syn do wiadomości Znajomych podaje.

—6709—

✚ Ś. p. Leokadja Mierzejewska panna, przeżywszy lat 28, po kilkakrotnej słabości, w dniu 17 b. m. opatrzona ŚŚ, Sakramentami, zakończyła życie. Eksportacja zwłok nastąpi z kościoła Ś-go Franciszka, przy ulicy Zakroczymskiej, dziś o godz. 6 ej wieczorem, na którą brat i siostry zmarłej zapraszają.

—6707—

✚ Po długiej, i ciężkiej chorobie, opatrzony ŚŚ. Sakramentami zakończył życie ś. p. Aleksander Zabierzowski, Budowniczy, dnia 6 (18) sierpnia r. b. o godz. 5-jej po południu, przeżywszy lat 52. Stroskana żona z synami i rodzeństwem, zaprasza Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych na nabożeństwo żałobne w dniu 8 (20) b. m., o godz. 9-jej w kościele Najświętszej Marji Panny na Lesznie, jako też na eksportację w tymże dniu z domu, przy ulicy Nowolipie, z pod Nru 2414 i 15, odbyć się mającą.

—6708—

— Czytamy w „Gońcu Urzędowym:“ Departament lekarski ministerstwa spraw wewnętrznych otrzymał następujące wiadomości urzędowe o biegu cholery w Cesarstwie do d. 29 lipca (10 sierpnia). W Taganrogu, od 14 (26) lipca do 20 lipca (1 sierpnia) włącznie, zachorowało 154, wyzdrowiało 55, umarło 61, pozostało chorych 38; w m. Rostowie nad Donem do 12 (24) lipca zachorowało 24, zmarło 10, pozostało chorych 14; w Bołchowie, w gub. orłowskiej od 1 (13) do 11 (23) lipca zmarło 13 osób.

(D. W.)

— Donoszą z Chersonu do „Odes. Wied.“, iż dwie młode żydówki w tych czasach udały się ztamtąd do Zurychu, w zamiarze wstąpienia do uniwersytetu na wydział medyczny.

— „Rus. Wied.“ piszą że N. Koreszczenko handlujący herbata w Moskwie, którego upadłość została ogłoszona, oprócz kredytów do obligów, pozostawił liczne długi. Będąc podskarbnym kościelnym jednej cerkwi parafjalnej, pozostał jej dłużnym około 30,000 rs., a oprócz tego nie zapłacił ochonom moskiewskim i szkole komisarowskiej zebranych za bilety loteryjue tych zakładów kilka tysięcy rubli.

— Miasto Kijów zawarło kontrakt z pułkownikiem inżynierji Strumer, mocą którego za lat dwa mieszkańcy tego miasta będą już korzystać z gazowego oświetlenia i wodociągów.

— Z miasta Jampola, donoszą do gazety „Now. Wrem.“ o zesłem tam następnem wydarzeniu: Pewien młody człowiek, zakochawszy się w córce okolicznego obywatela, wyjawił chęć połączenia się z nią

związkiem małżeńskim, lecz napotkał przeszkodę ze strony niepozwalających na ten związek rodziców. Pomimo to, młody człowiek nie wyrzekł się swoich zamiarów, a otrzymawszy ze strony panny przyzwolenie na ślub potajemny, postanowił przy pierwszej nadarzonej sposobności uciec z narzeczoną, i dopełnić obrzędu ślubnego w pobliskiej wiejskiej cerkwi, gdzie miejscowy duchowny przyrzekł im w tym względzie swą pomoc. Zamiar został wkrótce do skutku przeprowadzony. Nowo zaślubieni, udali się wprost do przygotowanego mieszkania, lecz jakież było zadziwienie młodego małżonka, kiedy ujrzał przed sobą zamiast młodej narzeczonej jej siostrę: starą, brzydką, i na wpół idiotkę. Przedtem nie mógł on spostrzedz swej pomyłki, gdyż jadąc do cerkwi nowozaślubieni nic z sobą nie rozmawiali, w cerkwi zaś oświetlenie było słabe, a do tego panna młoda była gęstym woalem zakryta. Nieszczęsny mąż po odegranej z nim tak strasznej komedji, przepadł bez wieści, i jak mniemają niektórzy od zawartych węzłów, ratował się przez samobójstwo.

Wiadomości Polityczne.

18 Sierpnia.

** W zasobach wojennych Francji znajdują się także nowego rodzaju bomby, oryginalnego pomysłu. Są to puszki metalowe, formy owalnej, które wyrzucane z działa pękają i wydzielają z siebie gaz mefityczny, zabójczy. W r. z. odbywano z owemi bombami liczne i skuteczne próby. Bomba wyrzucona z armaty wycelowanej w stado gołębi, uśmierciła w jednej chwili kilkadziesiąt tych stworzeń. Gaz zawarty w rzezionych pociskach, nie tylko zabija, ale i przyspiesza rozkład ciał zabitych. Wynałazek ten wart nagrody cnoty.

** Austriacki poseł w Petersburgu hr. Chotek, wyjechał d. 15 b. m. do Wiednia.

** W Kolonji zajmują się urządzeniem pływających lazaretów na Renie.

** Dziennik „Turquie“ zaprzecza z upoważnienia rządu tureckiego, jakoby Rumunja otrzymała od Prus zapomogę 4 miliony talarów, na cele wojenne; księżę panujący, zachowuje się względem Turcji z zupełną lojalnością.

** Nazajutrz po niebardzo pomyślnej rozprawie pod Longeville, rozeszła się w Berlinie wiadomość o wzięciu twierdzy Metz. Kolporterzy nie wiedzieli widać co to jest twierdza pierwszego rzędu.

** W Wenecji utworzyło się towarzystwo wsparcia rannych, które w pierwszych dniach wysłało już do komitetu centralnego genewskiego 400 kilog: szarpi, zebranych w miejscowych szpitalach wojennych.

** Wielu chłopców od lat 12 do 16, po wybuchnięciu wojny znikło z Berlina; liczba ich wynosi 40; a z całych Niemiec z górą 100. Zapewne ruszyli na wojnę.

** O zajęciu Nancy przez Prusaków, pomieszcza Figaro następującą relację: Wczoraj, (12 sierpnia) o trzeciej po południu, czterech żołnierzy pruskich zajęło miasto Nancy, niegdyś stolicę Lotaryngji, a dziś siedzisko władzy departamentu de la Meurthe. W mieście nie było ani jednego naszego żołnierza. O wpół do czwartej, oddział z 26 piechoty pruskiej przeszedł przez miasto i zajął banhof kolei żelaznej, uwięziwszy poprzednio naczelnika ruchu. Jednocześnie Mer został wezwany do dowódcy wojsk związkowych, a trzech

ułanów, oficer i dwóch żołnierzy, cwałem przebiegają wszystkie ulice dla zbadania miejscowości. Mer, po powrocie z obozu nieprzyjacielskiego, zwołał radę municipalną, która musiała uchwalić dla zwycięzców sumę 50 tysięcy franków, oraz żądaną przez nich ilość żywności i furazu. Komunikacja kolejowa i telegraficzna miasta z okolicami, została zupełnie zniesioną, 150 ułanów zajmowało się wyrwywaniem szyn i obalaniem słupów telegraficznych. O 5 zawezwano właściciela hotelów: *Saint Georges i Chartreuse*, ażeby każdy z nich przygotował u siebie obiad z zastawą na 75 osób. Objad ten był bardzo skromnym, składał się z buljonu, pieczeni i jarzyny, oraz czerwonego wina, po kwarcie.

** Cesarzowa Eugenia, odwiedza rodziny, których członkowie polegli na polu bitwy.

** Dziennik *Le Monde Illustré*, umieścił w swoim numerze z dnia 16 z. m. b. r. wyobrażenie osobliwej bryły skały wynurzającej się z wody rzeki Sekwany tylko w czasie rzadkich lat suszy. Skała ta nazwana: *Pierre d'Arquebise* (Arquebuse?) leży niedaleko miasteczka Samoreau, w departamencie Seine et Marne. Ostatnie dwa razy skała ta widzialną była zeszłego stulecia w roku 1756 (w czasie rozpoczęcia siedmioletniej wojny) i w r. 1789 (w czasie wielkiej rowolucji). Na podstawie tej skały jest przy wysokim stanie wody zanurzony napis grubemi wyrzeźbionymi głoskami: *Ceux qui m'ont vu ont pleuré, ceux qui me verront pleureront.* (Ci co mnie widzieli płakali, ci co mnie widzieć będą zapłaczą). Mieszkańcy Samoreau ze zjawiska tego wiele mają być niespokojni, tak pisze ów dziennik ilustrowany. Godną uwagi zresztą jest rzeczą, że w owym czasie, kiedy rysunek ten dla dziennika wykonany był i wrytywany, nie było wcale mowy ani o kandydaturze księcia v. Hohenzollern ani o zajściu jakichś nieporozumień pomiędzy Francją a Prusami i wynurzenie się z wody owego napisu nie może być owocem fantazji naciągniętej do jakiegś przepowiedni.

** Mazzini aresztowany został w Palermo; bezwzględnie przewieziono go do Gaety.

** Okolica pomiędzy Pange i Metz wyludniła się zupełnie jeszcze przed bitwą d. 14 b. m. Wszystkie wsie zostały opuszczone przez strwożoną ludność, która ukryła się po lasach lub pouciekała za Mozellę.

** Według pogłosek krążących w Hawrze na wodach wielkiego Bełtu pomiędzy wyspami Fjonją i Zealandją nastąpiło spotkanie korwety francuskiej „*Thetis*“ z monitorem pruskim niewiadomej nazwy. „*Thetis*“ zwyciężyła, ale o całej flocie francuskiej powiedzieć można, że dotychczas jeszcze nic nie zrobiła.

** Pan Drouyn de Lhuys b. minister spraw zagranicznych, miał sobie ofiarowanem przez cesarzwę stanowisko ambassadora w Wiedniu. Dzienniki nie donoszą czy przyjął te obowiązki.

** „*Gaulois*“ zawiadamia, że król Wiktor Emanuel napisał do Cesarza Napoleona długi list w przedmiocie interwencji Włoskiej w obecnej wojnie.

Król miał się pomiędzy innemi wyrazić: „Dalem słowo honoru i gotów jestem go dotrzymać, ale zapewniam, że raz opuściwszy „*Włochy*, już do nich nie wrócę“.

Cesarz podobno zwrócił królowi Włoskiemu dane słowo.

** Piekarze paryscy otrzymali rozkaz robienia za-

pasów na dni piętnaście, a nie na trzy, jak tego wymagały urządzenia dotychczasowe.

* * * Z Lugdunu i z Paryża miano posłać nowe karcacownice do armji.

* * * Zapewniają, że stugwardziści mają być tymczasowo rozdzieleni pomiędzy te pułki kawalerji, które najwięcej ucierpiały podczas kampanji.

* * * Jenerał Grandchamp, kommandant w Nantes, otrzymał rozkaz opuszczenia tego miasta, w ciągu czterdziestu ośmiu godzin, dla objęcia dowództwa nad korpusem armji formującym się w Paryżu.

* * * Królewiec a mianowicie tameczne kupiectwo, przesłało do Monachjum adres dziękczynny, że Bawarowie są Niemcami.

* * * „Moniteur universel“ zapewnia, że cesarzowa odesłała do skarbcza paryzkiego banku, wszystkie diamenty korony i kosztowności będące własnością prywatną cesarstwa.

* * * Książę Napoleon, miejsce pobytu którego było przez długi czas tajemnicą, ma się znajdować w Châlons.

* * * List prywatny jenerała Changarniera, datowany z Metz, wyraża zadowolenie z rozporządzeń wydanych przez marszałka Bazaina i z całkowitej reorganizacji armji dowodzonej przez niego.

* * * Dzienniki paryzkie zajmują się obliczeniem, ilu żołnierzy może dostarczyć powołanie pod broń obywateli od 25 do 35 lat wieku. Powołanie to obejmuje, według nich dziesięć kontyngensów po sto tysięcy ludzi każdy, czyli razem milion żołnierzy, którzy już służyli pod sztandarami. Odrzucając połowę na pozostających dotąd w armji, niezdolnych i zmarłych, pozostanie zawsze jeszcze do 500,000 ludzi.

* * * Specjalny obowiązek pogrzebania ciał zabitych żołnierzy pod Reichsoffen i Forbach, włożony został na korpus wirtemberski liczący 20,000 ludzi. Ta smutna powinność ukończona została dopiero 15 go sierpnia.

(Gaulois, Figaro, Nord. Allg. Ztng.)

Ostatnie Wiadomości Polityczne.

Wszystkie domysły nasze i uwagi zmierzające do prawdopodobnego oznaczenia ruchów i pozycji obu armji, w ciągu trzech dni od 13 do 15 b. m. opierały się na tem przypuszczeniu, że armja francuzka mając zaledwie cztery mile do Mozelli, wtedy kiedy przednie strażce armji pruskiej znajdowały się dopiero pod Faulquemont, Gros-Tenquin i Fouligny, zdołała odwrót swój za rzekę skutecznie jeszcze przed 13 b. m. Przypuszczenie to oparte na logice, jednoznacznych prawie doniesieniach dochodzących nas dzienników, wreszcie na wskazówkach, jakich dostarczyć mogły same telegramy, musiało upaść w obec faktów aż nadto wymownych i stanowczych, jakie nam przyniosły wczorajsze dzienniki i depesze beolińskie.

Armja francuzka, a przynajmniej znaczna jej część, dopiero d. 14 po południu przepawiła się przez Mozellę, pod samymi murami Metz, na prost Longueville położonego już z drugiej strony rzeki. Na przepawiającą się uderzyły dwa korpusy pruskie Steinmetza i jakkolwiek przepawy wstrzymać nie mogły, niewątpliwie jednak przyczyniły się do opóźnienia odwrótu ku Châlons na territorium objętem przez Mozellę i Meuzę. Atak prusaków na tym punkcie, sam w sobie wydaje się faktem oderwanym; w związku wszakże z jednoczesnymi poruszeniami środkowej ar-

mji Fryderyka Karola, która tegoż samego dnia przechodziła Mozellę, posuwając przednie strażce swoje do Vigneulles, nabiera on wyższego znaczenia: przedstawia się jako niezbędna, integralna część kombinacji, mającej odciąć armję francuzką od Paryża, znieruchomić ją pod Metz i przeszkodzić wszelkiej ewentualnej dywersji na północ. W samej rzeczy podczas kiedy Steinmetz opóźniał przepawę, ks. Fryderyk Karol ze swą 220,000, a może nawet liczniejszą jeszcze armją, przeszedłszy Mozellę, kierował się forsownym marszem na północo-zachód, aby powstrzymać odwrót armji francuzkiej na Verdun, i przez to osiągnąć cel założony powyższą kombinacją. W pochodzie swoim zakresił on półkole; na lewym brzegu Mozelli stanął w tej samej wysokości w jakiej stał na prawym. Spotkanie się obu nieprzyjacielskich armji było niunikionem; jeden rzut oka na mapę, doskonale o tem przekonywa. Może być że go pragnęli Francuzi, ale z większem daleko podobieństwem do prawdy twierdzić można, że woleliby dojść bez przeszkody do Meuzy. Piwszy wypadek mógłby mieć miejsce tylko wtedy, gdyby w interesie marszałka Bazaina leżało powstrzymanie armji ks. Fryderyka Karola od dalszego pochodu na zachód: a dla podobnie racjonalnego, strategicznego celu, wątpimy czy znajdowały się odpowiednie warunki.

Ten rozumny cel, o jakim mówimy, mógłby istnieć tylko w takim razie, jeśli marszałek Bazaine przeznaczając pierwotne prawe skrzydło dla obserwowania armji Następcy tronu ponad Nancy-Toul-Commercy, tak je przytem wzmocnił, iżby ono samo przez się, bez współdziałania sił zgromadzonych około Metz, mogło odciąć obserwowaną armję od placu boju między Meuzą i Mozellą i zadawszy jej klęskę, uczyniło dalszy pochód na Paryż, niebezpiecznym, nieobrachowanym w skutkach. Nic jednakże z tego co wiemy o wzmoczeniu się sił francuzkich świeżemi oddziałami, o ruchach armji i zajmowanych przez nią pozycjach, żadne fakta ostatnich dni hipotezy powyższej nie uzasadniają, a dopóki jej nie potwierdzi rzeczywistość, sąd o wypadkach 15 i 16 b. m. jeden tylko być może: sztab francuzki do błędów poprzednich dodał jeszcze nowy. Porzucając myśl obrony nad Mozellą, do czego może nie czuł się dość silnym, nie przyspieszył jednak odwrótu swej armji tak, aby przekraczające rzekę siły pruskie nie znalazły jej już na territorium pomiędzy Meuzą i Mozellą. Tymczasem stało się wprost przeciwnie; prusacy wyprzedzili francuzów i d. 16 b. m. na północo-zachód od punktu przepawy, w niewielkiej, jak się zdaje trzymilowej odległości od Metz, zaskoczyli armję francuzką, która dopiero 14 b. m. w wieczór przepawiła się ostatecznie na drugą stronę. Pomimo cofnięcia się armji na Metz, pomimo strat wymienionych w depeszy, walki tej nie można nazwać ani rozbitciem, ani nawet taktyczną klęską francuzów. Bardzo słusznie depesza mówi, iż straty z obu stron są nadzwyczaj wielkie (bedeutendst) z większą jeszcze słusnością zaznacza fakt, że armja ks. Fryderyka Karola utrzymała plac boju. Armja francuzka była w każdym razie dość silną, aby nie uległa gniotącej przewadze liczby. Bitwa d. 16 b. m. musi być jedną z tych rozpraw, z których obie strony przynajmniej sobie taktyczne zwycięstwo, obie utrzymały się mogły na pobojowisku, gdyby to zarówno odpowiadało ich widokom, żadna nie jest pobitą, ale w gruncie rzeczy jedna tylko odnosi zwycięstwo istotne, strate-

giczne, mianowicie ta, która złamała lub przecięła linię pochodu swego przeciwnika. Podobną była bitwa pod Aspern. Obaj wodzowie: Napoleon i arcy-książę Karol przyznawali w niej sobie zwycięstwo; upór i długotrwałość walki uzasadniały obustronne przekonania, ale historia przyznała ostateczne strategiczne zwycięstwo Arcy-księciu w przeciwnym bowiem razie nie potrzebowałaby go przyznawać w kilka tygodni później Napoleonowi pod Wagram.

Z powyższych uwag wynikałoby, że zwycięstwo w krwawej rozprawie 16 b. m. do prusaków należy. Tak jest w samej rzeczy, ale pod jednym warunkiem: że francuzi nie osiągną lub osiągnęli już następnego dnia celu założonego w pierwszym dniu walki, to jest nie przedarli się ku Meuzie. Pod Aspern przeciwnicy przez trzy dni spychali się wzajemnie na pierwotne swe stanowiska, aż bój ciągle odnawiany doprowadził wreszcie do znużenia jednej strony i dozwolił drugiej plan swój urzeczywistnić. W obecnym także wypadku sądzimy, że nie należałoby chwilowego rezultatu brać za stały już, niepowrotnie rozstrzygający. Słowa depezy: „Francuzi odcięci od Paryża“ wyrażają tylko stan tymczasowy, mają swą wagę o tyle, o ile następane walki około Metz, będą również bezskutecznymi jak obecna. Położenie armji francuzkiej będzie jednak coraz trudniejszym; znajduje się ona między dwiema armjami: Steinmetza i Fryderyka Karola, pierwsza znacznie od niej słabsza, ale za to w ciągłej, nierozzerwanej spójni z drugą i częściowe pobicie jednej bez drugiej jest mało prawdopodobnem. Aby jeszcze działać z pożytkiem w obecnej kampanji, armja francuzka potrzebuje przedrzeć się bohatersko przez szeregi pruskie i zdążyć do Meuzy, w kierunku, o ile można, północnym.

Położenie całe mogłoby się zupełnie rozjaśnić, gdyby ks. Następca zbyt śmiało postępował z biegiem Nrain na Paryż. Wtedy prawie skrzydło francuzkie, a raczej armja południowa, której niewątpliwie przypisać należy odparcie pewnej części sił pruskich ku Commercy, (w d. 15 b. m.), miałaby możliwość zwrócenia się na północ i podania ręki wojskom stojącym pod Metz. Mówimy o armji, chociaż może to być tylko korpus lub półtora, a siły tak nieliczne, widząc postępującego naprzód królewicza pruskiego, raczej na Châlons, niż na Metz kierowałyby się powinny. Samo nawet rzucenie takiego korpusu pomiędzy armje następcy tronu i Fryderyka Karola, jeśli nastąpiło, byłoby lekkomyślnością. W każdym razie faktem jest niewątpliwym, że pewna część sił francuzkich znajdowała się na południe czworoboku Mozy i Mozelli. Oprócz tego, wojska z Châlons i Paryża, razem 70,000, powinny być już dziś gotowe do działania. Wszystko tylko zależy od tego, czy wszystkich tych spodziewanych posiłków nie wstrzyma lub nie uprzedzi na placu boju Następca tronu pruskiego.

Według najnowszych doniesień dzienników francuzkich armja Bazaina operująca na północy, około Metz, liczy z górą 170,000 ludzi. Armja obserwacyjna o której wspominaliśmy wyżej, pod Mac-Mahonem, liczy półtora korpusu 50,000 ludzi, po za nią znajduje się korpus Canroberta 30,000 i śpieszący od Châlons korpus Trochu 40,000 ludzi. Razem wszystkie siły armji południowej, mające działać przeciwko księciu następcy tronu, wynoszą 120,000. Gdyby tylko wszystkie znajdowały się już na placu boju, armja ta mogłaby z jednej strony wstrzymać następcę tronu od połączenia się z ks. Karolem, z drugiej dążyć do

wspólnego działania z Bazainem, przeciwko siłom pruskim zgromadzonym około Metz. Położenie Francuzów w takich warunkach byłoby wolnem od niebezpieczeństwa.

P. S. Cesarz Napoleon przybył 16-go w wieczór do Châlons. Donoszący o tem plakat ministra wojny, zawiadania, że marsz armji Bazaina ku Paryżowi w niczem wstrzymany nie został. Byłaby to wiadomość bardzo pomyślna dla Francuzów ale zostająca w widocznej sprzeczności z wczorajszym telegramem berlińskim. O bitwie dnia 16 b. m. plakat nie wspomina wcale, mówi tylko o rozprawie, d. 15, w której 2 dywizje nieprzyjacielskie odpartymi zostały a armja poszła dalej. Spodziewane doniesienia rozjaśnia może wątpliwość.

Cofanie się armji francuzkiej przez rzekę Meuzę, nie jest według zdania „Nord. Allg. Ztng“ owocem dawniej obmyślanego planu; dziennik ten utrzymuje, że odwrót francuzów nastąpił wtedy, gdy już dalsze utrzymanie się w Metz było oczywiście niepodobniwem. Marszałek Bazaine byłby najprawdopodobniej stawiał czoło pod Metz, gdyby nie całkiem niespodziewane okrażenie go dokonane przez lewe skrzydło niemieckie. W tych warunkach, bitwa pod Metz z 14-go staje się niezmiernie ważną, znaczna bowiem część cofających się wojsk francuzkich, mimo woli narażona była na chwilowy zastój, cała operacja cofania się uległa opóźnieniu, a drogi czas potrzebny do skoncentrowania wojsk francuzkich w punktach z tyłu położonych, można uważać za stracony.

Francuzkie depezy same przyznają, że niemieckie wojska prędzej dotarły do Meuzy niż główne siły francuzkiej armji, według bowiem tych telegramów, 15-go pruscy ułani ukazali się już na lewym brzegu Meuzy, koło Bar-le-Duc, gdy tymczasem francuzkie wojska 14-go w ogniu stojące, nie mogły tegoż dnia znaleźć się w Verdun.

Pomieniona pruska gazeta powątpiewa też czy franc. armja przybędzie jeszcze dość wcześniej do Châlons, a żeby mogła w skoncentrowanej pozycji bronić drogi do Paryża. Przy takich okolicznościach stanowcza bitwa pod murami stolicy staje się coraz prawdopodobniejszą. Rząd francuzki przygotowuje się widocznie na podobną ewentualność, dekretując wcielenie wszystkich ludzi zdających do broni w szeregi gwardji narodowej.

Z tego ocenienia stanu rzeczy przez „Nord. Allg. Ztng.“ wnosićby należało, że wybór miejscowości na której ma się odbyć ostateczna między wojującymi rozprawa, nie jest już w mocy francuzów. W ostatnich paru dniach wypadki następują w prawdzie po sobie z zadziwiającą szybkością. O ile jednak usprawiedliwił one ten pogląd pruskiego dziennika trudno jeszcze dziś przesądzać, tem więcej, że depeza z Paryża z 17-go b. m., nie upoważnia do podobnych wniosków. Telegram ten brzmi jak następuje:

„Dziś rano rząd kazał ogłosić następujące doniesienie datowane wczoraj wieczór: Minister wojny otrzymał wiadomości od armji, która skutecznie dalej swoje skombinowane poruszenia. Po bitwie niedzielnej dwie dywizje nieprzyjacielskie uściłowały wczoraj (15-go) przeszkodzić wymarszowi naszej armji, zostały jednak odparte. Cesarz ma przybyć dziś we wtorek do Châlons, gdzie się znaczne siły organizują.“

Do podawanych już przez nas w różnych czasach

pobieżnych biografji francuzkich dowódców, dodajemy dziś kilka szczegółów z życia generała Decaen dowodzącego na miejscu Bazain'a 3-m korpusem, który pierwszy raz w niedzielnej bitwie pod Metz, spotykał się z nieprzyjacielem.

Syn znanego generała z czasów pierwszego cesarstwa, urodzony w 1811 r. Decaen otrzymał wychowanie w szkołach la Flèche i St. Cyr, a w 1829 w stopniu podporucznika wstąpił do 21 linjowego pułku, z którym w 1830 r. odbywał wyprawę do Algieru. W 1838 został kapitanem a po uorganizowaniu strzelców pieszych wszedł do 7-go bataljonu tej broni, z którym udał się znowu do Afryki i brał udział w licznych bitwach. Następnie przeszedłszy w stopniu podpułkownika do 11-go lekkiego pułku opuścił w r. 1854 Algier i wstąpił do armji wschodniej. W niej odbył kampanję Sewastopolską, był raniony i po kilkakroć wymieniany w rozkazach dziennych.

Wkrótce potem został pułkownikiem w 7-m pułku linjowym którym tylko kilka miesięcy dowodził. Przy szturmie Małachowa d. 8 września, Decaen miał pod rozkazami brygadę dywizji Mac-Machona, złożoną z 1-go pułku żuawów i 7-go linjowego. Stopień generała brygady był nagrodą za jego odznaczenie się. Wróciwszy do Francji otrzymał dowództwo brygady gwardji cesarskiej. Na czele tej brygady, drugiej dywizji woltyzerskiej, generał Decaen odbywał kampanję 1859 r., po bitwie pod Magentą mianowany został generałem dywizji, na miejscu zabitego w poprzednim dniu dowódcy korpusu jen. l'Espinasse. W obecnym ordre de bataille, przed objęciem dowództwa 3-go korpusu, miał jak wiadomo pod swemi rozkazami 4-tą dywizję tegoż korpusu,

Na posiedzeniu Ciała prawodawczego z 16-go sierpnia przyjęto projektowane przez Ferrego prawo o wcieleniu kategorii z 1865 i 1866 do gwardji narodowej ruchomej, z tą poprawką, że wyjątki ustanowione prawem z r. 1832 zostaną utrzymane.

„Indep. belge“ donosi, że cesarzowa Eugenia poleciła komuś zbadanie usposobienia Brukselli dla przekonania się czy w razie potrzeby udania się do Anglii, przejazd jej przez Belgię byłby możliwym. Wiadomość powyższa zdaniem naszym ma taką samą wartość jak i inne gawędy tego dziennika i nie pojmujemy doprawdy dla czegoby cesarzowa w razie konieczności ucieczki nie miała jak najwycyzejniej odpłynąć z Dwuru lub Calais.

Z tego samego źródła pochodzi wiadomość, że towarzystwo południowych kolei żelaznych czyni przygotowania na wypadek wkroczenia nieprzyjaciela do Paryża, i zamierza w takim razie biura swoje przenieść na południe do Lyonu lub Montereau.

Angielski minister spraw zagranicznych, lord Granville, wystosował depeszę okólnikową do przedstawicieli Anglii za granicą, w której odpiera zarzuty stawiane przez Niemcy, jakoby Anglja jednostronnie tylko zachowywała neutralność, i dowodzi, że Anglja trzyma się pod tym względem tej samej zasady, którą i Prusy podczas wojny krymskiej zachowywały. Depesza wspomina dalej, że zakaz wywozu węgla do neutralnych przystani byłby niestosowny, i że ezuwanie nad tym wywozem jest niemożliwym. Wywóz koni w miesiącu lipcu wynosił: 413 sztuk do Belgji i Niemiec, 583 do Francji. Amunicji do Francji nie wywożono wcale, a do Belgji, Hollandji i Hamburga nie wielką ilość.

O aresztowaniu Mazziniego w Palermo, donoszą już i włoskie depesze. Fakt ten jasno dowodzi, jak rząd usilnie się stara zapobiedz wszelkim wewnętrznym rozruchom. Na Sycylję głównie tu była zwrócona uwaga, wiadomo bowiem, że genueński agitator wielki miał wpływ na tę wyspę, jak o tem świadczy powtórnie wybranie go na deputowanego miasta Messyny. Generał Medici, niegdys przyjaciel Mazziniego, osobiście dopełnił aresztowania i osadził więźnia w Gaecie.

Z powodu żądania kredytu 40sto-miljonowego postawionego w Izbie deputowanych, prezes ministrów p. Lanza oświadczył, że w polityce neutralnej Włoch nie się nie zmieniło, ale, że powiększenie sił wojskowych nieodbitnie jest potrzebne do zapewnienia wewnętrznego bezpieczeństwa kraju. Z doniesień dzienników wiedeńskich pokazuje się, że ministerjum Lanza musi się przygotować na ciężką parlamentarną walkę; lewica bowiem i część konsorterji zamierzają stanowczo sprzeciwić się projektom kredytu, przy czem oba stronnictwa żywią tajoną myśl, że przy tej sposobności ster rządu może im się do rąk dostać. W łonie prawicy nie ma jednak zgody, co do wyboru jednego z trzech generałów: Cialdiniego, Menabrea lub Lamarmora, jako osobistości odpowiedniej obecnemu położeniu. Prawdopodobnie nadzieja prezydentury w nowym gabinecie skłoniła generała Lamarmora, do zaniechania podróży do francuzkiej głównej kwatery.

(T. W. B. Jour. des Déb., Köln. Ztg, Nordd Allg. Ztg, La Liberté, La France, Kreutz-Ztg, Weser Ztg)

Depesze Telegraficzne.

Warszawa d. 18 Sierpnia (podana przez Wiedeń 18 sierpnia godzina 1 m. 40 po poł.)

Paryż 18. Urzędowa wiadomość.— We Wtorek, cały dzień toczyła się bitwa, między Doncourt i Vionville, przeciw Ks. Fryderykowi-Karolowi i Steinmetzowi. Francuzi utrzymali plac boju. Straty znaczne. Nieprzyjaciel odparty na całej linii. Trochu mianowany Naczelnym Dowódcą sił zbrojnych, przeznaczonych do obrony Paryża, i gubernatorem miasta.

Vionville 1½ mili na południo-zachód od Metz, na trakeie pocztowym do Verdun. W prostej linii nad nią, w odległości niespełna jednej mili, wieś Doncourt. Front armji francuzkiej szedł zatem od północy na południe. W walce według depeszy berlińskiej przyjmowało udział 6 korpusów pruskich z obu połączonych armji Steinmetza i Fryderyka Karola.

Przyjechali do Warszawy: Jenerał-Majorowie: *Medem*, z Petersburga; *Lawrow*, Rzeczywisty Radca Stanu *Zatler* i Szambelan Dworu *Pustowski*, z zagranicy.

Wyjechali z Warszawy: Jenerał-Lejtnant *Orlow*, do Kijowa; Jenerał-Majorowie: *Gersztost*, do Lublina; *Sakowicz*, do Kalisza.

Redaktor, *W. Szymanowski*.

— Doktor Edward *Kloss*, praktykujący w m. Błoniu, zawiadamia swoich pacjentów, iż podczas lata mieszka we wsi Ołtarzewie, gdzie chorych w godzinach rannych przyjmuje, i o nadsyłanie adresów uprasza.

W tych dniach wyszedł z druku nakładem Flecta Mazur koncertowy na skrzypce z stowarzyszeniem fortepianu, p. t., „Wspomnienie Wilna,” utworu znanego u nas chlubnie skrzypka Michała Felskiego, który to utwór obecnie przełożył na wiolonczele, utalentowany wiolonczelista z orkiestry Straussa, p. Belmann, solista dworu Meklemburskiego i ma go wykonać w tych dniach publicznie z stowarzyszeniem orkiestry w dolinie Szwajcarskiej, na co zwracamy uwagę publiczności.

—6690—

Ważne dla Rodziców.

Na stół i stancję przyjmują na następny rok szkolny, pod dogodnymi warunkami młodzież płci męskiej, mającą uczęszczać do szkół publicznych, lub życzącą pobierać wykształcenie prywatne w Krakowie. Obok przyzwoitego, do zasad higienicznych zastosowanego utrzymania, zapewnia się sumienny i troskliwy nadzór po za obrębem szkolnym, nadto korepetycje przedmiotów klasycznych, niemniej języki: niemiecki i francuzki, przy tychże domowej konwersacji. Muzyka na fortepianie może być udzielana w domu za osobnem wynagrodzeniem; tak samo i rysunki lub wyższa kaligrafia dla miłośników tych przedmiotów. O wczesne porozumienie w tej mierze ze mną upraszam pod adresem: Lucjan Falkiewicz, przy ulicy Mikołajskiej, Nr 436 (628), w tegoż własnym domu w Krakowie.

(1-3) —6687—

Księgarnia Hermana Plaueta,

przy ulicy Nowy Świat, Nr 1257 (41 nowy), w domu Wgo Rakowskiego, istniejąca już od lat kilkunastu w Warszawie, na nadchodzący rok szkolny, zaopatrzoną została we wszelkie Książki szkolne tak nowe jak używane; przyjmuje również w zamian takowe. Obecnie przy tejże Księgarni otwartym został Skład papieru, Materiałów pismienych, tudzież Abonament Książek polskich i Kantor Pism periodycznych.

(1-1) —6680—

W gmachu Teatralnym,

jest do wynajęcia od Sgo Michała Mieszkaniec frontowe, składające się z 3 Pokoi i kuchni z widokiem na skwer, wraz z komórką i piwnicą, za cenę roczną rs. 321. W razie potrzeby może być dodany jeszcze jeden Pokój w antresoli za rs. 71 rocznie. Wiadomość na miejscu, Nr mieszkania 25.

(1-3) —6696—

TEATR LETNI W OGRODZIE SASKIM.

Dziś: **Cavat Minard i Spółka** (1-szy raz.)
Jutro: **Cavat Minard i Spółka** (2-gi raz)

ALKAZAR przy ulicy Królewskiej.

Dziś i codziennie Przedstawienia trupy dramatycznej Austriackiej pod dyktando Pani **LEOPOLDYNY v. LUKA-TSCHY.** — Dziś: **Servus Herr Hutler.** — „Variationen,” gesungen von Fräulein Müller. — „Das Fest der Handwerker.”

(56-0) —4545—

KASSINO.

Ulica Sto Krzyżka. — Dziś i codziennie o godzinie: Sej wieczorem, odbywają się Przedstawienia, złożone ze śpiewów i tańców, Towarzystwa Artystów Dramatycznych, przybyłego z M. Siedlica, pod dyktando **Władysława Hegemana.** Ceny miejsc: 1sze miejsce Kop. 30 i 5 na ubogich; 2gie miejsce Kop. 20 i 5 na ubogich; 3cie miejsce Kop. 10. (2-5) —6684—

ELDORADO.

Ulica Długa, Nr 586b. — Codziennie Przedstawienia **Komicznych Pa-ryskich Śpiewaków.** — Początek o godz. 7ej.

(27-0) —5420—

DOLINA SZWAJCARSKA.

JUTRO:

Koncert symfoniczny Orkiestry Straussa.

1. Uwertura z op. „Westalka,” Spontiniego.
2. Andante z Symfonji G-dur, Haydna.
3. Fantazja na motywy op. „Lukrecja Borgja,” Parish-Alwarsa, wykona P. Julja Pistor.
4. Polonez z op. „Strunensee,” Meyerbeera.
5. **Symfonia D-dur, (Nr 2), Beethovena.**
  - a) Adagio, Allegro.
  - b) Larghetto.
  - c) Scherzo.
  - d) Finał.
6. Uwertura „Coriolan,” Beethovena.
7. Träumereien, Schumana.
8. Wiedeńskie karmelki, walc, Jana Straussa.
9. Ohne Sorgen, Schnell polka, Józefa Straussa.

W e j ś c i e K o p. 30.

Początek Koncertu o godzinie 6j.

Dzieci do lat 10-ciu, płacą połowę.

W razie niepogody Koncert odbędzie się w Sali. (49-0) —4593—

ALHAMBRA, przy ulicy Miodowej, w domu Wgo

Lessera. Dziś i codziennie, Przedstawienie Artystów Dramatycznych pod dyktando **F. Stoblińskiego.** — Orkiestra pod dyktando **P. Kuhne** grać będzie. (55-0) —4643—

Wystawa Krajowa Zachęty Sztuk Pięknych, codziennie w Hotelu Europejskim.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

Dnia 6-go (18 sierpnia), 1870 r.

Monety i Papiery:	Zadano Płacono.	
	Ruble	i kop. sr.
Półimperjal Ros. 7 k. 50 rs. 6 k. 70	—	—
Dukaty Hellen. rs. — k. — rs. 3 k. 70	—	—
Oblig. starbowe 100 rs., (oprócz kup.)	—	85 50
Listy Zast. 3 okresu, I a. za rs. 100	91	48 90 48
Listy Zast. 3 okresu, II a. za rs. 100	90	48 89 63
Listy Zast. nowe 5%, z r. 1869...	89	17 88 83
Oblig. Towarzystwa Kred. Ziemińskiego	100	50 100 25
Listy likwidacyjne rar. 100.....	73	46 73 13
Bilety Banku Cesarstwa z r. 1860..	—	—
Nowa Ros. pożyczka prem. z r. 1864.	142	—
„ „ „ z r. 1866...	144	—
Akcje Drogi żel. War.-Wied. za sztukę	70	— 68 —
Akcje Drogi żel. Warsz.-Bydgoskiej.	70	—
Akcje Głow. Tow. Ross. Dróg żel..	—	—
Akcje Drogi żel. Warsz.-Terespol..	—	—
Obligacje kolei żelaznej Terespolsk.	—	—
Akcje Kolei Żel. Fabr. Łódz.....	—	—
5%, Listy zastawne rossyjskie.....	106	50 105 —

Wartość kuponu bież. od List. Zast. rs. kop. 62²/₃,
Od Likwidacyjnych rs. — kop. 86²/₃,
Od Listów Zast. nowych kop. 77²/₃,
Berlin: Weksel 100 tal. 2 m. rs. 121 k. 50 rs. — k. —
Londyn: 3 M. i funt st. rs. 8 k. 23 rs. 8 k. 20²/₃,
Paryż: Weksel 2 m. za 300 fr. rs. 96 k. 75 rs. 96 k. 30/
Wiedeń: W 2 m. za 150 w. rs. 98 k. 10 rs. — kop. —

Ceny Targowe Warszawskie. — D. 18 sierpnia: płacono za korzec pszenicy od rs. 6 kop. 30 do rs. 6 kop. 75 — żyto od rs. 3 kop. 75 do rs. 4 k. —; jęczmienia 4-ro i dwu rzędowego, od rs. — kop. — do rs. — kop. —; Owsa od rs. 2 kop. 25 do rs. 2 kop. 40 — Kartofli od rs. 1 kop. 5 do rs. 1 kop. 20

Okowity płacono dnia 18 sierpnia za wiadro od rs. 4 kop. 03²/₃ do rs. 4 kop. 09²/₃, za garniec od rs. 1 k. 31¹/₂ — do rs. 1 kop. 33²/₃.

Patrz dalszy ciąg „Kurjera” stronnice: 9, 10 i 12.

Najwyższe postanowienie względem organizacji zarządu gospodarczego m. Warszawy.

(Dalszy ciąg nastąpi, patrz Nr. 179.)

IV. W miejsce zwinętej policji administracyjnej przy magistracie warszawskim ustanowić: a) służbę miejską targową, złożoną z 2-eh nadzorców i 8-miu dozorców targowych, dla przestrzegania, stosownie do art. 4,886 org. gub. (t. II cz. 1 Zb. pr. z. r. 1867) porządku handlu wiktuałów na rynkach, placach, ulicach i t. p., dla ogłoszenia rozporządzeń targowych, a także dla zasłaniania handlujących od ucisku. Po ustanowieniu tej służby, warszawski oberpolicmajster i podwładni jego urzędnicy policyjni nie uwalniają się od włożonych ustawą handlową (t. IX cz. 2 Zb. pr. z. r. 1757) na policję obowiązków dotyczących handlu; b) służbę miejską gospodarczą, złożoną z 3-eh kommissarzy kassy miejskiej i 30 służących miejskich, dla wykonywania, stosownie do art. 4,488 org. gub. (t. II cz. 1 Zb. pr. z. r. 1857) rozporządzeń magistratu co do ściągania podatków i poborów, pilnowania całości własności miejskich, lokowania na kwaterach wojska, i innych czynności należących do magistratu. *Uwaga.* Nowo ustanowione posady nadzorców targowych i kommissarzy kassy miejskiej, podług urzędu i utrzymania zaliczają się do kategorii odpowiednich posadom zwiniętym kommissarzom administracyjnym, a posady dozorców targowych i służących miejskich—posadom dozorców.

V. Będący przy magistracie komitet regulacyjny i delegację do robót inżynierskich zwinąć, a ze służby budowniczej, inżynierskiej i wodociągowej sformować przy magistracie dla zawiadywania robotami i budowlami, wykonywanemi z funduszków miejskich, osobny wydział budowniczy, którym zarządzać ma starszy inżynier miasta, z atrybucjami rady magistratu. W pomoc mu przeznaczają się starszy budowniczy miasta z głosem doradczym na posiedzeniach magistratu, przy rozpatrywaniu spraw dotyczących budownictwa.

VI. Rozpatrywanie budżetu dochodów i wydatków m. Warszawy, łącznie z kosztorysem robót budowniczych, budżetem utrzymania policji warszawskiej i innych części zarządu miejskiego, włożyć na oddzielny komitet w Warszawie, pod prezydencją osoby wyznaczonej przez głównego naczelnika kraju, złożony z gubernatora warszawskiego, oberpolicmajstra, prezydenta miasta, kierujących izbą skarbową i izbą kontrolową, członków XI okręgu komunikacji i warszawskiego okręgu żandarmerji i 3ch lub 4ch obywateli miasta, wyznaczonych przez głównego naczelnika kraju. Rozpatrzone w tym komitecie budżet najdalej w pierwszej połowie miesiąca sierpnia ma być składany głównemu naczelnikowi kraju, który przesła go wraz z swą opinią do ministerstwa spraw wewnętrznych, dla za twierdzenia ustanowionym porządkiem. *Uwaga.* Minister spraw wewnętrznych, po zniesieniu się z głównym naczelnikiem kraju, może zmienić skład komitetu, rozpatrującego budżet m. Warszawy, jeżeli zajdzie tego potrzeba.

VII. Co do zakresu władzy magistratu w sprawach zarządu i gospodarstwa miejskiego, tudzież porządku załatwiania tych czynności, przyjąć następujące zasady: 1) W sprawach przyjmowania, przenoszenia i uwalniania urzędników zarządu miejskiego, pociągania ich do kar, przyjmowania i wydawania kaucji urzędników tego zarządu, przyznawania im prawa do emerytury, magistrat używa władzy nadanej rządowi guber-

nalnym w art. 35, § 1 us. w, g, e, i w art. 131 postanowienia z d. 19 grudnia 1866 r. o rządach gubernjalnym i powiatowym w Królestwie Polskiem, i art. 1 roz. II i art. 1 roz. III dodatkowych do tego postanowienia przepisów z d. 20 lutego 1868 r. 2) Magistratowi służy prawo czynienia wydatku w przedmiotach pociągających za sobą ustanowione budżetem miejskim koszta; przyczem przenoszenie wydatków z jednej pozycji do drugiej dozwala się nieinaczej jak z decyzji głównego naczelnika kraju, a z jednego do drugiego paragrafu—z upoważnienia ministra spraw wewnętrznych. 3) Na drobne i nieprzewidziane potrzeby wyznacza się w budżecie miejskim roczny kredyt 15,000 rub., z których do dyspozycji magistratu odlicza się 5,000 rub., a do dyspozycji głównego naczelnika kraju 10,000 rub. Poczem wydatki na przedmioty niewniezione do zatwierdzonego budżetu miejskiego i niezaregulowane do pomienionych funduszków, mogą być czynione tylko z dozwolenia ministerstwa spraw wewnętrznych. 4) Stanowczej decyzji magistratu pozostawia się: a) oświadczenie prokuratorji zgodzenia się lub niezgodzenia się na wytaczanie w imieniu miasta processów w sporach z osobami prywatnemi, tudzież oświadczenie zgodzenia się lub niezgodzenia się na wyroki władz sądowych w tychże sprawach; b) obieranie i przeznaczenie obrońcy sądowego, dla obronienia praw miasta w sprawach procesowych wytaczanych przeciwko miastu ze strony skarbu, instytutów i osób prywatnych. (D. c. n. — D. W.)

— *Wypis z protokołu komitetu do spraw Królestwa Polskiego z dnia 2-go i 9-go czerwca 1870 r.* Komitet do spraw Królestwa Polskiego, na posiedzeniach odbytych 2-go i 9-go czerwca 1870 r., rozpatrywał: 1) przedstawienie komitetu urządzającego, objęte protokołem jego z dnia 6 (18) lutego 1870 r. (art. 2940) o powinności szarwarkowej w Królestwie Polskiem, i 2) odezwę w tym przedmiocie ministra spraw wewnętrznych. Komitet do spraw Królestwa Polskiego, uznając złożony przez komitet urządzający projekt nowego urządzenia powinności drożnej w Królestwie Polskiem za odpowiedni w ogólności swemu celowi, zatrzymał się tylko na kwestji o sposobie rozstrzygnięcia skarg na postanowienia zgromadzeń gminnych względem rozkładania powinności gminnej drożnej. Znajdując, że na mocy Najwyżej zatwierdzonego 15 grudnia 1868 r. postanowienia o podatkach włościańskich, rozpoznawanie zażaleń na postanowienia zgromadzeń względem rozkładu tych podatków, włożone jest na kommissarzy do spraw włościańskich w 1-iej, a na kommissje włościańskie w 2-iej instancji, komitet, zgodnie z opinią senatora Solowjewa, uznał za słuszne pszostawić instytucjom włościańskim i rozpoznawanie odwołań od wyroków zgromadzeń gminnych co do rozkładu powinności drożnej. Niezależnie od tego, komitet uznał potrzebę, zgodnie z opinią ministra spraw wewnętrznych, nie przesądzać w obecnym czasie kwestji o sposobie dalszego utrzymania tak zwanych taryfowych mostów (t. j. mostów zbudowanych i utrzymywanych przez miejscowych właścicieli ziemskich, na rzecz których ustanowiony jest osobny pobór od przejeżdżających), dla braku dokładnych wiadomości o liczbie takich mostów w Królestwie i o wydatkach na naprawę tychże, a pozostawić ministrowi spraw wewnętrznych, po ściągnięciu dokładniejszych wiadomości, wejść z osobnem przedstawieniem. Po-

czem komitet do spraw Królestwa Polskiego, sprostowawszy redakcję niektórych z zaprojektowanych przepisów i wykreśliwszy z tych przepisów wzmiankę o drogach rządowych, utrzymywanych kosztem skarbu, gdyż niniejsza sprawa dotyczy właściwie dróg ziemskich, utrzymywanych kosztem miejscowych obywateli, postanowił: 1) Projekt przepisów wsgłęd utrzymania dróg ziemskich w gubernjach Królestwa, złożyć pod Najwyższe zatwierdzenie Jego Cesarskiej Mości. 2) Pozostawić ministrowi spraw wewnętrznych: a) po zniesieniu się z ministrem skarbu złożyć ustanowionym porządkiem wnioski o zasadach opodatkowania świadectw udzielanych na prawo trudnienia się handlem i przemysłem; b) po ściąganiu potrzebnych wiadomości o liczbie mostów taryfowych, o kosztach ich utrzymania i o ilości pobieranych z nich dochodów, poddać kwestję o sposobie dalszego utrzymania tych mostów na nowo rozstrząśnieniu, a stanowcze w tym przedmiocie wnioski złożyć pod rozpatrzenie ustanowionym porządkiem. Najjaśniejszy Pan, na protokóle komitetu, w d. 19 czerwca 1870 r. raczył własnoręcznie napisać: „Wykonać;“ a dołączone przepisy o utrzymaniu dróg ziemskich w pomienionych wyżej gubernjach uzyskały w tymże dniu Najwyższą sankcję Jego Cesarskiej Mości. Podpisano: Członek komitetu, kierujący jego czynnościami, sekretarz stanu *Zukowski*. (D. W.)

— *Magistrat Miasta Warszawy* W odwołaniu się do obwieszczenia swego z d. 23 kwietnia 5 maja r. b. podaje do powszechnej wiadomości, że z funduszu przez braci Kaftal na cele dobroczynne darowanego przyznano wsparcie w kwocie Rs. 150 podupadłemu kupcowi wyznania M. jżeszowego Joskowi Kaftal pod Nr 1427 mieszkającemu, i takowe z kasy Miejskiej wypłacone mu zostało d. (16) 28 Lipca r. b. jako w rocznicę śmierci niegdyś Szcoła Kaftala ojca ofiarodawców Jednocześnie z powyższego funduszu udzielono w sparcie w kwotach od rs. 30 do rs. 50 trzem starozakonnym ubogim wstydzącym się zebrać.

Z upoważnienia p. o. Radny Magistratu Radca Stanu Luceński.—Za Naczelnika kancelarj Baudouin.

Kielce d. 14 sierpnia. W chwilach zachmurzonej widowni politycznej, gorączkowego zaniepokojenia umysłów i silnych wrażeń, — w naszym mieście rodzi się dziecię farby drukarskiej, czcionek, papieru i inteligencji ludzkiej — pismo periodyczne. Księgarz tutejszy p. Goldhaar otrzymał pozwolenie na wydawnictwo „Gazety Kieleckiej“ pod redakcją p. Leona Gautier i według następnego programu: 1) Wiadomości o Domu panującym. 2) Rozporządzenia Rządu. 3) Wiadomości meteorologiczne. 4) Nekrologi. 5) Zdrowie publiczne. 6) Miejskowa kronika bieżąca. 7) Dobroczynność. 8) Wiadomości statystyczne. 9) Przemysł i handel. 10) Literatura i sztuki piękne z rozbiorem krytycznym. 11) Polityka, telegramy i krótkie wiadomości powzięte z drugich gazet, wychodzących pod bezpośrednią cenzurą. 12) Korespondencje. 13) Rozmaitości i zagadki. 14) Feljeton. Nadto w dodatku do gazety mają być pomieszczone ogłoszenia rządowe i prywatne, ostatni kurs Giełdy Warszawskiej, ceny targowe miasta Kielc i okolic, wreszcie wiadomości bibliograficzne.

Pismo to wychodzić ma dwa razy na tydzień, w niedzielę i we środę w formacie półarkuszowym. Cena prenumeraty wynosić ma rsr. 6 rocznie, a koszta przesyłki obliczane będą podług przepisów pocztowych. Pierwszy numer pojawi się podobno z dniem 1 paź-

dziernika r. b. Obecnie gromadzą się siły i formuje współpracownictwo.

Program dozwala „Gazecie Kieleckiej“ zająć stanowisko użyteczne dla interesów strony, w której będzie wychodzić. Ale obok wytkniętej naprzód drogi, potrzeba jeszcze sił odpowiednich, przejętych ważnością zadania, niezrażających się niepowodzeniami, a wytrwale postępujących naprzód. Takich sił życzymy szerze „Gazecie Kieleckiej,“ w imię postępu i światła.

Inne nowiny będące tutaj na porządku dziennym, błędą w obec wielkich wypadków, wstrząsających obecnie Zachodnią Europą. Pokryjemy je zatem nateraz milczeniem. *H. F. Ł.*

Solec dnia 12 sierpnia. — Wiele rzeczy przedstawiających się z początku bardzo różowo, z czasem traci tę świetną barwę. Tak samo stało się i z komunikacją omnibusową pomiędzy Kielcami a Solcem. Zarząd tutejszego Zakładu kąpielowego, zapowiadając w ogłoszeniach publicznych regularne krążenie omnibusów dwa razy w tygodniu, zaciągnął tem samym względem osób interessowanych zobowiązania, które dopełnić należało. Tymczasem samo urządzenie komunikacji nosiło już w sobie zarody rychłego upadku. Zamiast nabyć parę pojazdów silnie zbudowanych i odpowiadających celowi, Zarząd zaopatrzył się w jeden tylko, wielce szanowny, ale porządnie na bruku warszawskim otłuczony omnibus i niezmieniwszy ani jego wnętrza, ani powierzchowności, puścił w kurs. Następstwem tego było kilka nieprzyjemnych wypadków. Naprzód omnibus utknął w drodze, z powodu zepsucia się jakiejś części mechanizmu, i reperowano go przez kilka długich godzin, a podróżni musieli czekać. Wkrótce potem zepsuło się znowu koło, co naraziło podróżnych na dłuższe jeszcze czekanie. Nareszcie po paru tygodniach kursu, pękł resor, a starsuszek omnibus całkowicie odmówił posłuszeństwa. Tym sposobem świetna, dogodna a tania komunikacja pomiędzy Kielcami a Solcem, została nagle przerwana. Nie byłoby w tem nic tak dalece złego, boć wypadki chodzą po ludziach i omnibusach, ale należało Zarządowi kąpielowemu podać o tym fakcie do wiadomości publicznej. Przybywający do Kielc goście, byłiby z góry przygotowani na szukanie środków przewozu, i nie byłiby narażeni na znaczne straty czasu i pieniędzy, jak to właśnie miało miejsce. Te kilka słów wypowiedzieliśmy w interesie słuszności. *H. F. Ł.*

Wiadomość dla Rodziców i Opiekunów.

Otrzymałszy upoważnienie do utrzymywania na stacji uczniów tutejszych szkół rządowych, zawiadamia się szanownych Rodziców i Opiekunów, iż w tym celu mogą zgłosić się na ulicę *Krakowskie Przedmieście* pod Nr. 398 (nowy 18), *wprost S-go Krzyża i Głównazjum 3-go*, gdzie miejscowy stróż wskaże.

Zapewnia się jak najtroskliwszą opieką domową, wraz z konwersacją języka francuzkiego i lekcjami muzyki, jeśli takowe żądane będą. (3—3) —6577—

— *Anna Jasińska*, przełożona zakładu naukowego żeńskiego, przy ulicy *Krakowskie Przedmieście*, w pałacu Stanisł. Pdtockiego, Nr 415, zawiadamia szanownych Rodziców i Opiekunów, że zapis uczennic rozpoczyna się 16-go sierpnia, a kurs nauk 1-go września.

(2—3) —6477—

— W Zakładzie naukowym męzkim, przeniesionym z rogu Leszna i Orlej, na Leszno Nr 18, przyjmują się jeszcze uczniowie przychodni i pensjonarze do klasy wstępnej 1-ej i 2-ej, którzy prócz nauk, plauem objętych, mogą mieć konwersacje i lekcje na fortepianie. Tamże jest pomieszczenie z korepetycją dla kilku uczniów szkół Rządowych. **L. Wyrozębski.**

(2—3) —6642—

— Przełożona Pensji 4-ro klasowej, przy ulicy Leszno, pod Nrem 659 zamieszkała, zawiadamia osoby interesowane, że zapis uczennic na rok szkolny 1870/71, rozpocznie się dnia 20 sierpnia, wykład zaś nauk, dnia 1-go września, **L. Conradi.**

(2—3) —6625—

— Przełożony szkoły męskiej prywatnej, przy ulicy Twardej, Nr 1098a, zawiadamia niniejszem, że przyjmuje jeszcze **Uczniów** na stół i stancję, jakoteż przychodnich. Nowy kurs nauk już się rozpoczął.

(2—3) —6620— **W. Górnicki.**

— Mam zaszczyt zawiadomić szanownych Rodziców i Opiekunów, iż kurs nauk na Pensji mojej, przy ulicy Sto-Jerskiej Nro 1767, rozpoczął się z dniem 16tym sierpnia r. b.— **Aurelja Rykowska.** —6611—

— W Pensji Żeńskiej pod mojem przewodnictwem istniejącej przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr 411, w domu W-go Grodzickiego, zapis uczennic otwiera się 20-go sierpnia, a wykład nauk 1-go września rozpoczętym zostanie.— **Paulina Kraków.**

(1—3) —6651—

— Zawiadamiam szanownych Rodziców i Opiekunów, że z mocy upoważnienia Władzy edukacyjnej, utworzyłam szkołę prywatną żeńską; przyjmuję pаниenki nietylko przychodnie ale i na stałe, zapewniając im opiekę macierzyńską.— Zapis rozpocznie się z dniem 9tym sierpnia, a kurs nauk z dniem 20 b. m. Z lekcji języka francuzkiego również z muzyki na miejscowym fortepianie uczennice korzystać mogą, a to wszystko za nader umiarkowaną cenę. Ulica Elektoralna Nr 794a, nowy 11.— **Anna Szajkiewicz.**

(5—6) —6451—

— Nauczyciel prywatny St. Gargulski przyjmuje **uczniów gimnazjalnych** na stół i stancję, zapewniając obok pomocy naukowej odpowiednio umowie, konwersację obcych języków i lekcje muzyki (od Zielonego Placu) Erywańska Nr 12. —6575—

— W instytucie gimnastycznym Stanisława Majewskiego, na Sewerynowie, kurs letni gimnastyki wychowawczej, i higienicznej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, za opłatą miesięczną rs. 1 50 kop. od osoby, w towarzystwach zbiorowych. Chorych, dotkniętych niektórymi cierpieniami chronicznymi, lub niepewnością budowy, przyjmuje się do działu gimnastyki lekarskiej zwanej szwedzką. (7—15) —6312—

Instytut leczniczy prywatny dla chorych syfilitycznych i skórnych, Drów PODOWSKIEGO i KADLERA, ulica Mokotowska, Nr 1671,

przyjmuje chorych z tak zwanymi chorobami sekretnymi, jakoteż dotkniętych cierpieniami skóry, jak: liszajem, świerzbą, wypryskiem, i t. p. Opłata za utrzymanie, leczenie, kąpiele, etc., wynosi na dobę od Rs. 1 Kop. 50 do Rs. 3 od osoby. **Ambulatorjum Zakładowe**, w którym chorzy przychodni z miasta, otrzymują pomoc lekarską, odbywa się codziennie z rana od godziny 10ej do 11ej i po południu od 3ej do 5ej, w mieszkaniu Dra Kadlera, przy ulicy Nowo-Senatorskiej, pod Nr 634b.

Tamże dowiedzieć się można o warunkach przyjęcia do Zakładu —512— (88—0) (13624)

— **Instytut Laryngoskopijny Doktora Kohn, Lekarza Ordynującego** w oddziale chorób **syfilitycznych, skórnych i gardlanych** przy Szpita. Staroz., **Đługa 23** Przyjmuje chorych z wyż wymienionemi chorobami a także i z cierpieniami **nosowemi** (rhinoscopia), codzień do 10-ej rano i od 3-ciej do 6-tej po południu. (7—0) —6275—

— **W. Kruziński, Artysta** tutejszy i nauczyciel muzyki, będzie udzielał od 1-go września lekcje muzyki na fortepianie, tudzież zasad harmonji u siebie, i w domach prywatnych. Osoby interesowane, raczą się zgłosić na ulicę Leszno, Nr 25 nowy. (3—6) —6315—

— **Antoni Kruszewski** dziedzic dóbr i miasta Radzimińska z guber. Warszawskiej, powiecie Radzymskim, oraz Lejpun, Liszkowa i Komoruńce, w guber. Suwałkskiej, powiecie Sejneńskim położonych, dla objaśnienia i ostrzeżenia osób interesowanych do wiadomości publicznej podaje, iż oficjalieści upoważnieni są przezemnie tylko do czynności wewnętrzznego gospodarskiego zarządu dotyczących, żaden zaś z nich umocowanym nie jest do zawierania umów o kupno i sprzedaż, dzierżawę, najem lub jakichbądź innych, których niewykonanie, mogłoby odpowiedzialność pieniężną za sobą pociągnąć. Umowy takie tylko na mocy wyraźnego piśmiennego upoważnienia mego mogą być zawierane. (2—3) —6624—

— **Kazimierz Ebert, Obrońca** przy Senacie, mieszka i utrzymuje Kancelarię w domu W-go Rejenta Maślowskiego przy ulicy Bielańskiej Nr 18. (3—3) —6302—

— W bieżącym tygodniu sprzedawano cukier z fabryk Rytwiany po rs. 3 k. 60, za kamień.—Leśmierz po rs. 3 kop. 65. (17—0) —3535—

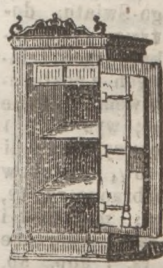
Chłopczyk 13^{sto} letni,

wyszedł ego b. m, bez wiedzy matki, i dotąd go nie ma; ubrany był w mundurek czyli kurtkę czarną; spodnie ciemnoniebrzowe. Uprasza się Szanowne Osoby, któreby powzięły wiadomość o takowym chłopczyku, niech raczą pocieszyć stroskaną matkę. Wiadomość pod Nr 956, w domu Krzeńskiego. Rządca wskaże osobę. Imię chłopczyka: „Józio.” (2—3) —6621—

FABRYKA KASS OGNIOTRWAŁYCH

W. BAUMGART,

przy ulicy Chłodnej, pod Nr 898 (nowy 40).

Poleca swe wyroby w znacznym wyborze z zamkami różnych systemów, z wszelką dokładnością wykonanych, po cenach jak najniższych. (5—6) —5987—

W domu Mintera na Pradze, Nr 381, gdzie Sąd Pokoju i Progimnazjum Klasyyczne, z powodu wyjazdu do wynajęcia w każdym czasie na I em piętrze **3 Pokoje z Kuchnią angielską,** nowo wyklęcone obiciem, za cenę rs. 165. Na miejscu okaże stróż Feliks, a umowę zawrze W. Berger. (8—2) —6558—

Nauczyciel prywatny,

patentowany, Francuz rodowity, ma zaszczyt zawiadomić Szanownych Rodziców i Opiekunów, że z rozpoczynającym się rokiem szkolnym przyjmuje na stół i stancję, po cenach umiarkowanych, Uczniów Szkół publicznych, zapewniając im pomoc w nankach, dozór i opiekę, tudzież konwersację w języku francuskim. Lekcje muzyki mogą być na miejscowym fortepianie pobierane. Ulica Obczna, dom Kreszego, Nr 3.
(6-6) — 6385 —

Skład Ubiorów dla dzieci

F. WINKLERA

Nr 10. Ulica Niecała. Nr 10.

poleca wielki asortyment garderoby dla obojga płci i na każdy wiek, oraz ubiory dla studentów.
(33-0) — 1521 —

Skład Ant. Stepkowskiego

otrzymał następujące **BISZKOPTY Angielskie**:

Tea Biscuits, Cracknel, Osborne, Medium, Queen, Albert, Digestive, Cabin, w małych i dużych pudełkach. Nadto poleca tyle poszukiwaną Wodę Miętową Angielską, (**Excellente Eau de monte pectorale de Dalmachoy**), która nie jest wodą mącą, a jednakże zamiat tejsze używaną i tylko oryginalna posiada moc bardzo przyjemną, właściwą Mięcie, nie zaś jak wszystkie imitowane moc spirytusu i olejków. Komu skuteczne zalety na obecną porę nie są znane, proszę się przekonać.
(8-3) — 6551 —

Bolety rewantnowe i kolorowe.
Ceraty wszelkiego rodzaju i
Skóra amerykańska w najlepszym gatunku.

NAJTANIEJ
sprzedają się w Składzie
Seweryna Mazur i Spółki,
obok Ratusza.
(33-0) — 2506 —

Na skutek licznych zapytań **Wystawców**, którzy otrzymali **Nagrody** na odbytej obecnie w Petersburgu i poprzednich **Wystawach Przemysłowych**.

Fabryka Wyrobów Metalowych

KAROLA MINTERA,

ulica Smolna Nr 1290 (nowy 12), róg Nowego-Swiatu, donosi, iż ma zawsze gotowe **Herby Państwa** przepisanej formy, lekkie, odlewane z cynku, na karkasach żelaznych, malowane w piecu w kolorach właściwych z połączeniem częściowym prawdziwym złotem listkowym, wysokie stóp ang. 4 po rs. 72; wys. stóp 3, po rs. 30; wys. stóp 1 po rs. 17. Wyrabia oraz na zamówienie z gotowych modeli **Medale** z z Wystaw Rossyjskich, mające 10 1/4 werszków czyli 19 cali śred. brązowane pors. 10, srebrzone rs. 12, złoczone prawdziwym złotem listkowym rs. 15; mające 6 i pół werszków, czyli 12 cali śred. brązowane rs. 4, srebrzone rs. 5, złoczone prawdziwym złotem listkowym rs. 7 kop. 50. Z Wystawy Paryzkiej 1857 r. Mające 8 1/2 werszków, czyli 16 cali śred. brązowane po rs. 6, srebrzone rs. 7 k. 50, złoc. pr. złotem list. rs. 10; mające 6 i pół werszków, czyli 12 cali śred. brązowane po rs. 4, srebrzone rs. 5, złoc. prawdziwym złotem rs. 7 k. 50. — Fabryka posiada także modele medali na innych wystawach udzielonych, które robi po cenie odpowiedniej powyższym.
(2-3) — 6508 —

Wilhelm Polzeniusz

STOLARZ,

przeniósł się z ulicy Daniłowiczowskiej na Mazowiecką, Nr 1350 (nowy 11), dom W. Emla. Tamże jest do sprzedania **Kredens dębowy**. (3-3) — 6556 —

DOBRA ZIEMSKIE,

położone w bliskości kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, cztery godziny drogi od Warszawy, mające rozległości dziesiątyn 495 (włók 33), w tem trzecia część łąk, w glebie urodzajnej, z inwentarzem żywym i martwym, ze znaczną propinacją, z wolnej ręki są do sprzedania, lub zamiany na majątek około Warszawy, albo w gubernji Lubelskiej położony. Może być także przyjęta w zamian summa na 1-ym numerze hypoteki po towarzystwie, bez pośrednictwa osób trzecich. Wiadomość od 9 rano do 2, przy ulicy Zielnej Nr 29, stróż wskaże. (3-3) — 6559 —

ŻYTO DO SIEWU.

Żyto (Krzyca Correns'a) do siewu, sprzedaje się w folwarku Rakowiec; zamówienia przyjmują się na miejscu lub w Warszawie przy ulicy Przejazd, Nr 647/8, mieszkania Nr 11. Cena korca wraz z workiem nowym rs. 8.
(3-6) — 6165 —

TYNKTURA NA PŁUSKWIY!!!

Najpewniejszy środek na zupełne wyniszczenie tego robactwa z ich zarodkami.

PROSZEK na wszelkie robactwo domowe!!!

wiele przewyższający w skutku **Proszek Perski**, jest do nabycia w Składzie Głównym Zapatek **W. Działewskiego**, przy ulicy Senatorskiej, Nr 467a, pierwszy dom od ulicy Bielańskiej, naprzeciw b. domu Petyskusa. — W tymże składzie znajduje się **Proszek Perski** świeży, oraz **Trucizna** na Myszy i Szczury, **Bibuła** do trucia much i **Benzyna** do wywabiania plam i Pochodnie do obrzędów pogrzebowych. (4-6) — 6291 —

Mam zaszczyt ogłosić, że po śmierci męża mego, postanowiłam zwinąć mój

Zakład Jubilerski,

przy ulicy Krakow.-Przedm., Nr 416, w bliskości Poczty, i dla tego Wyroby w Sklepie tym wyprzedawć będę po cenie kosztu, a nawet niektóre znacznie taniej. Zamówienia na nowe Roboty i Reperacje, nadal przyjmuję.
(3-6) — 6211 — **B. Makarewicz.**

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe w ULADOWCE,

w Warszawie, na Placu Bankowym, dom JW. Hr. Przędzińskiego, sprzedaje Likieri, Wódki, Alkohol, Romy, Żytniówkę, Octy, i Krochmal. Handlującym odstępuje się rabat.
(36-0) — 3086 —

Sledzie Holenderskie, Kawior prassowany, Pażtety Strasburskie, Homary w puszkach, Sardynki, Oliwa prowaucka, Ekstrakt mięsny Liebiga, Ocet świeży do konserwów, Porter ściągany w całych-pół i ćwierć butelkach w wyborowych gatunkach. Poleca, Saład Win i Delikatesów **F. Springer**, ulica S-to Krzyżka róg ulicy Szkolnej, Nr 1328. (5-20) — 6437 —

W Drukarni Kurjera Warszawskiego (Plac Teatralny Nr 473 c). — Дозволено Цензурою. —

— **Bluszcz** Nr 33 wyszedł z druku i zawiera: Jesienne kwiaty (t. ja), przez Tomasza Zawadyńskiego. — Panna bez posagu (powieść), przez Miss Karanagh. — Dickens i Kumor, przez Edwarda Lubowskiego; Bój muzyczny, przez Jana Kleczyńskiego. — Listy z zagranicy (dokończenie), przez Kraszewskiego. — Z działu przyrody, przez W. Niewiadomskiego — Kronika naukowego, artystycznego i przemysłowego postępu kobiet. — Drobne listki.

Jest do nabycia we wszystkich Księgarniach, Początkowy samouk ruskiego języka, ulożył M. BALASNY.

Przewodnik ten, ułożony podług najnowszej porównawczej metody, daje możność prędszego i łatwiejszego nauczania się języka ruskiego, przy pomocy tak nauczyciela jak i bez niego. Cena 12 i pół kop. (25 gr).

SAMOUK z dodaniem wzorów stylu literackiego i w sprawach używanego, kosztuje kop. 40. (zł. 2, gr. 20.)

(2-3)

—6494—

Magistrat Miasta Warszawy.

Podaje się do wiadomości powszechnej, że w dniu 25 Sierpnia (6 Września) r. b., o godzinie 12-iej w południe, odbędzie się w Sali Posiedzeń Magistratu, licytacja in plus, przez opieczętowane deklaracje, na dwuletnie, to jest od dnia 19 Września (1 Października) r. b., do tegoż dnia i miesiąca 1872 roku, wydzierżawienie Possessji Nr 3071a, po za Rogatkami Jerolimskimi, położonej na rzecz zaległych podatków, zajętej od summy dzierżawnej na Rs. 250 rocznie ustanowionej, w warunkach zamieszczonych i do niniejszej licytacji podanej.

Mający przeto zamiar ubiegania się o taką dzierżawę, mogą złożyć w czasie i miejscu wyżej oznaczonym, na ręce p. o. Prezydenta Miasta, opieczętowane deklaracje, napisane podług wzoru niżej zamieszczonego, a w tych wyraźnie literami, bez skrobania, poprawek i przekreśleń, wypiszą postąpią przez siebie sumę dzierżawną rocznie.

Nadto do deklaracji winien być dołączony kwit Kassy Głównej Ekonomicznej M. Warszawy, na złożone w teje wadium w ilości Rs. 25, i na koszt ogłoszenia Rs. 10, które nieutrzymującemu się przy licytacji natychmiast zwrócone będą.

Bliższe warunki dotyczące w mowie będącej licytacji są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z d. . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się zadzierżawić Possessję Nr 3071a, po za Rogatkami Jerolimskimi położoną, na lat dwa, to jest od dnia 19 Września (1 Października) r. b., do tegoż dnia i miesiąca 1870 roku, ofiarując za taką dzierżawę rocznie Rs. NN, (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonych.

Kwit na złożone w Kassie Głównej Ekonomicznej M. Warszawy wadium, w ilości Rs. 25, i na koszt ogłoszenia Rs. 10, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie w NN, pisalem dnia NN.

(Podpisać wyraźnie imię i nazwisko).

P. o. Prezydenta,

Jeneralnego Sztabu Jenerał Major, **Witkowski.**

Naczelnik Kancellarji, **Zdzitowiecki.**

(1-3)

—6640— (D. W.)

Rada Szczegółowa Opiekuńcza

Szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie.

Podaje do wiadomości, że w dniu 17 (29) Sierpnia r. b., o godzinie 11-iej rano, w gmachu Szpitala Dzieciątka Jezus, przed delegowanymi Członkami Rady Szczegółowej Opiekuń-

czej tegoż Szpitala, odbędzie się głośna in plus licytacja, na sprzedaż różnego rodzaju zniszczonej odzieży i bielizny, tak szpitalnej, jakoteż po zmarłych chorych w tutejszym szpitalu pozostalej, a wynoszącej pudów okolo 203.

Licytacja rozpocznie się od sumy Rs. 77 Kop. 62 1/2.

Wadium do licytacji oznacza się na Rs. 40.

Inne szczegóły obejmują warunki licytacyjne, które każdodziennie, z wyjątkiem świąt, w godzinach biurowych, w Kancellarji Szpitala, przejrzanemi być mogą.

W Warszawie, dnia 30 (11) Sierpnia 1870 roku.

Prezydujący, w z. M. Rogoziński.

Pomocnik Nadzorca Szpitala, Mucharski.

(1-3)

—6596—

Izba Skarbowa Warszawska,

podeje do powszechnej wiadomości, że w dniu 28 Sierpnia (9 Września) r. b., o godzinie 1 z południa, w Sali Posiedzeń teje Izby, odbędzie się głośna in plus licytacja, na trzyletnią od dnia 19 (31) Grudnia 1870 do tegoż dnia 1873 roku dzierżawę gruntu, po Probostwie Praga, przy rogacie Ząbkowskiej położonego morgów 9, przętów 86 zawierającego

Licytacja rozpoczęta będzie od pobieranego dotąd dochodu rs. 15 rocznie.

O innych warunkach licytacyjnych dowiedzieć się można codziennie w Wydziale Dóbr Izby Skarbowej w godzinach służbowych. (1-3) — 6630 —

Młoda Osoba pragnie objąć obowiązek do Zarządu domu, dozоровanie dzieci, lub też za Sklepowe. Wiadomość przy ulicy Bielańskiej, Nr 604. wprost Hotelu Lipskiego, w podwórzu na dole. (1-3) — 6695 —

Dobra Dobrzyniec Mały,

z wsią **Stwianka, Rzachta** i młynem **Terehowicza** w powiecie Nowo-Mińskim, gubernji Warszawskiej położone, rzeką Swider przecięte, ogólnej rozległości okolo dziesiątyn 923 włók 61, morgów 16 i przętów 140 mające, wraz z krestencją i inwentarzami żywymi i martwymi, sprzedane zostaną przez publiczną licytację w dniu 19 (31) Sierpnia 1870 r. o godzinie 10 rano, na audjencji Trybunału Cywilnego w Warszawie. Licytacja rozpocznie się od summy rs. 31,573 kop. 96 2/3, jako 2/3 części szacunku, takszą biegłych wykrytego. Wadium rs. 2000. Bliższe objaśnienia powziąć można w Kancellarji Pisarza rzeczzonego Trybunału, lub u podpisanego pod Nr 576, przy rogu ulicy Długiej i Bielańskiej zamieszkałego.

Artur Bardzki, Patron.

(2-3)

— 6579 —

PLYTY gummowe z płótnem wewnątrz lub bez płótna, każdej grubości po rubli srebrem i kopiejek 20 za fant.

Gumma ta odznacza się od wszystkich innych innych u nas dotąd sprzedawanych swą lekkością gątkową, w skutek czego przy tej samej wadze otrzymuje się większa powierzchnia kwadratowa po stosunkowo niższej cenie.

Sznury, Pasy, Węże, Krażki i Burki gummowe do gazu.

Węże parcelanne wewnątrz i zewnątrz gummowane.

Kraft et Kuksz,

Ulica Miodowa, Nr 496/1.

(9-0)

— 1678 —

Do sprzedania:

FAETON jedno i parokony, oraz **WAGA decymalna**. Ulica Widok, Nr 1574a (nowy 7). (2-3) — 6650 —

Nauczycielka wyższej muzyki,

mająca patent z Konserwatorium, zajmująca się już oddawaniem lekcjami, mając jeszcze parę godzin wolnych, życzy one zapelnic. Mieszka na pensji pani **Krakow**, na Krakowskim-Przedmieściu dom Grodzickiego, Nr 411 (nowy 5). Moze takze dla oszczedzenia wiecejszego kosztu elewom, udzielać lekcje u siebie, na własnym dobrym fortepjanie. Lekcje mogą być wykładane we francuzkim języku, gdyby tego życzyono. (s-s) — 6550 —

FABRYKA FORTEPJANÓW Małeckiego i Szredera,

przy ulicy Aleksandra na Sewerynowie, pod
Ner [2779,

otrzymała Medal srebrny na wystawie Powszechnej w Paryżu w r. 1867.

Obecnie nasza fabryka wyłącznie dostawia instrumenta doborowe Warszawskiemu Instytutowi Muzycznemu.

1. Fortepjan z białym metalowym mahoniowym bez ozdób, Rs. 330.
2. Fortepjan z białym metalowym palisandrowym, Rs. 345.
3. „ „ „ i czterema szprejami, ozdobionym szabunkiem, mahoniowym, Rs. 360.
Takiż sam palisandrowy, Rs. 375.
4. Fortepjan na sposób belgijski, z podwójnym białym wiszącym, przyczyniającym się do śpiewności i przeciągłości tonu, Rs. 450.
Takiż sam ozdobniejszy, Rs. 500.
5. Fortepjan z mechaniką angielską lub francuzką, silniejszy w tonie, Rs. 600.
Takiż sam ozdobniejszy, Rs. 1000.

Fortepjany z drzewa orzechowego Rs. 15, droższe od palisandrowych.

Wszelkie zamówienia listowne będą wykonywane najakuratniej podług wybranego gatunku w cenniku.

(5-0) — 6352 —

12,000 rub. rs.

nominalnej wartości w Listach Zastawnych 5%, jest do wypożyczenia na pierwszy numer hypoteki domu w Warszawie, bez pośrednictwa osób trzecich. Wiadomość przy ulicy Dzikiej, Nr 5 nowy, mieszkania Nr 26,

(1-1) — 6677 —

Stacja dla Uczniów.

Rodowita Francuzka, mająca upoważnienie Władzy Szkolnej, może przyjąć kilku Uczniów na stół i stancję, zapewniając im rodzicielską opiekę, konwersację po francuzku bezpłatnie, korepetycję i na żądanie fortepjan. Wiadomość przy ulicy Chmielnej Nr 33, na 2-m pięttrze od frontu, mieszkania Nr 10 u Podbielskiej. — Tamże można się dowiedzieć o **Młodym Człowieku**, życzącym udzielać korepetycje przedmiotów klasycznych i języka francuzkiego. (6-6) — 6479 —

Magazyn Strojów

przy ulicy Długiej, Nr 280, wprost Kościoła Sgo Ducha egzystujący, jest do odstąpienia każdego czasu, i wszelkimi Utensyljami i gotowemi zapasami, za cenę nader przystępną. Wiadomość na miejscu u Właścicielki Magazynu, pod powyższym numerem. Wchód przez sień, na lewo,

(1-3) — 6682 —

Z upoważnienia Władzy Szkolnej, mam zamiar pomieścić uczniów Gimnazjum na stół i stancję. W razie potrzeby pomoc naukowa także udzieloną być może. Ulica Nowo-Karmelicka Nr 2375 lit. E (nowy 14). Wejście z bramy na prawo, na pierwsze piętro od frontu. (1-6) — 6693 —

Wyprawy Szkolne

po Rs. 3.

Tękal skórzane dobrej roboty, dla pańien i chłopców zawierające: **Dziennik zadań szkolnych** drukowany, Braljon linjowany, 15 kajetów (sześćsto-arkuszowych zwyczajnych dobrych, 6 glansowanych, 1 rysunkowy, 1 arytmetyczny, 1 z 8 arkuszy), wokabularz, szczyrzyk, pudeleczek ze stalkami, piórnik, 4 ołówki dobre, 6 obsadek, kantówek, kałamarzyk kieszonkowy, flaszkę atramentu, gumę, pudeleczek pieczętek, bibulę różową, papier do okładania, wstążeczkę i rejsceję porządną, razem rs. 3. Kupując powyższe przedmioty oddzielnie, trzeba by zapłacić rs. 4, oraz wszelkie **książki szkolne** w Księgarni i Składzie Papieru **L. SZYLLERA**, Nowy-Swiat, Nr 23, między Chmielną i Jerozolimską. (1-3) — 6653 —

SKŁAD PAPIERU I CYGAR

St. WINIARSKIEGO,

Nowy-Swiat Nr 1311 (nowy 62), pod Turkiem.

Otrzymał transport Zapalek fabryki Wiedeńskiej Bieñkowskiego.

4000 Zapalek bez odoru każda pewna 37 i pół kop.

1000 tych samych 10 kop.

Pudełko karbowane 11 kop.

Pudełko tekturowe karbowanych 12 i pół kop.

Pudełko politurowane, zapalek najlepszych 15 kop.

Mydło glicerynowe wiedeńskie Vagenmana, 20 kop.

„ francuzkie Violeta pół funta wagi, 25 kop.

„ „ „ mniejsze, 15 kop.

Woda na **piegi**, flakon, r. 1 kop. 20.

Gliceryna ztężona ua wyrzuty 25 kop.

Atrament wieczny do znaczenia bielizny, 22 i pół kop.

Mydełko do wywabiania plam z sukni, 50 kop.

Benzyna „ „ 20 kop.

Lep i bibuła do trucia much

Proszek perski (niezawodny) na słoiki i funty

Knotki praktyczne Wiedeńskie do lampek 2 i pół kop.

Maszynki wiedeńskie, zabezpieczające od zgubienia zegarka, przyrząd, 20 kop.

Bilety wizytowe wykonywają się na maszynie pośpiesznej w kwadrans po zamówieniu, za 100 sztuk na bristolu z pudełkiem, rs. 1

100 arkuszy **papieru** listowego i 50 kopert w pudełku z odbiciem liter, 50 kop.

Ta sama ilość w dobrym gatunku, 60 kop.

Ta sama ilość francuzkiego od rs. 1 k. 20.

Dla Uczni dobór materiałów piśmiennych i rysunkowych, oraz wybór różnorodnych **kajetów**.

(3-6) — 6439 —

Ktoby miał do wydzierżawienia

DOM w Warszawie,

niech się zgłosi pod Nr 15740, na rogu ulicy Marszałkowskiej i Jerozolimskiej w domu Lotego, obok kolei żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, do właścicielki Restauracji w tymże domu będącej. (1-2) — 6700 —

Potrzebna są do wynajęcia

Meble i Fortepjan.

Ktoby miał takowe, niech się zgłosi na ulicę Elektoralną, Nr 7 nowy, mieszkania Nr 19. Stróż wskaże.

(1-1) — 6685 —

Poszukiwana jest do kupna **KARETA** używana, lecz w dobrym stanie, z okrągłymi szybami, z jednej z lepszych fabryk tutejszych. Ktoby miał takową do sprzedania raczy nadesłać adres do Redakcji Kurjera Warszawskiego pod literami **J. C.** (2-3) — 6632 —

P E T E R S B U R G

GŁÓWNY SKŁAD

Oryginalnych Amerykańskich Patentowanych Maszyn do szycia

Pod firmą:

KOENIGSBERGER & C^{OMP.}

Ulica Wierzbowa, Nr 638, obok Hotelu Angielskiego,

Ma honor polecić Szanownej Publiczności następujące najnowsze i najpraktyczniejsze systemy maszyn, których składy nasze tylko, wyłączną sprzedaż na Wszech Rossję i Królestwo Polskie posiadają.

1° **The American Button Hole Over Seaming and Sewing Machine**, słynna w świecie, patentowana i dwoma złotymi medalami ozdobiona maszyna, jest to pierwsza i najlepsza do obszywania dziurek szyjąca prócz tego przesłicznym ścięciem stembenkowym okrętka, haftuje, jednym słowem dostarcza szycie takie, jakie tylko dotychczas ręką, skuteczniej się dało.

2° **W. Taylora oryginalna** maszyna, szyjąca ścięciem stembenkowym po obu stronach materiału. Maszyna ta zaszczyconą została medalem **N. Królowej Angielskiej**.

3° **Howego „The Original Howe Sewing machine**, słynne w świecie ze swej dobroci i praktyczności, z dewizą: „I serve I tire not.“

4° **The Favorite**, maszyna stembenkowa, działająca bez stuku.

5° **Johns'a maszyna cylindrowa**. Jest to jedyna maszyna, która szyje w różnych kierunkach i wszywa gumę w cholewkę już gotowego kamasza.

Maszynki ręczne dwunitkowe:

1° **Taylora** na silnej podstawie metalowej.

2° **Howego „The Express“** również na takiejże podstawie, maszyny te nie potrzebują być przyszyruwane do stołu, tylko postawione na takowym, utrzymują się doskonale swoim ciężarem.

3° **Maszynki ręczne łańcuskowe**.

Maszynki do osadzania guzików odpowiedni e dla zakładów krawieckich męzkich.

Posiadamy własny warsztat i zdolnego mechanika, udzielamy dwuletnią gwarancję, ułatwiamy przy kupnie dając na wypłat, nauka szycia bezpłatna.

Nici, jedwab, igły i inne przybory do szycia po cenach najumiarkowańszych.

KOENIGSBERGER et Comp.

(37—0) — 9,495—

Generalni Agenci na Wszech Rossję i Królestwo Polskie

W A R S Z A W A

Balsaminy Kameljowe,

w obecnej porz, można widzieć w Składzie Nasion i Kwiatów świeżych **Bracl BARDET**, przy ulicy Senatorskiej, naprzeciw kościoła Sgo Antoniego. Kwiaty rzniete z kolekcji Balsaminów Kameljowych pełnych, w różnych odmianach bardzo pięknych, przedstawiających kwiat kamelji.

Zut nasion..... rs. 1.

Porcja..... kop. 15.

(1—3)

— 6701 —

Z Broeckerów Paulina Cybulska, utrzymująca Bimro Nauczycielskie, przy Krakowskim-Przedmieściu, Nr 37, podaje do wiadomości Szanownych Rodziców, życzących umieścić synów do szkół uczęszczających na stancję, iż za pośrednictwem mojem wskazane być mogą miejsca, gdzie o-bok ceny przystępnej, zapewnioną będzie najlepsza opieka i korzyści pod względem nauki i moralności.

(2—3)

— 6660 —

Z powodu okoliczności jest do sprzedania

FORTEPIAN,

o 7 min i pół oktawach, w dobrym stanie, ulica Nowe-Miasto, Nr domu 361. Wiadomość na tem piętrze.

(2—3)

— 6665 —

W Instytucie Gimnastycznym **St. Mejskiego** na Sewerynowie, kurs letni gimnastyki wychowawczej, higienicznej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, za opłatą miesięczną rs. 1 kop. 58, w towarzystwach zbiorowych. Chorych dotkniętych niektórymi chorobami chronicznymi lub nieforemnością budowy, przyjmuje się do działu gimnastyki lekarskiej (zwanej szwedzką). (17—0) — 6163 —

Jest do sprzedania: **Stół** okrągły rozsuwany o 6ciu deskach, **Kanapa** i **18 Krzesel** wyplatanych, wszystko jesionowe; także **Łóżko** żelazne składane. Widzieć można takowe w każdym czasie i dowiedzieć się o cenie, przy ulicy Marszałkowskiej, Nr 38, mieszkania Nr 3. (3—3) — 6584 —

Rekomendują od lat 18, do wychowania i prowadzenia edukacji domowj: Nauczycielki Nauczycieli, Bony i t. p. osoby. Gerliwie ze znajomością pedagogiczną, umieszczają uczeni szkół lub prywatnie uczących się, polecają udzielających lekcje na godzinj, przy ulicy Długiej mieszkający, Nr 557 (nowy 32), wprost hoteli: Polskiego i Niemieckiego w Warszawie. — **Cieślinscy**.

(2—3)

— 6664 —

 Właściciel **Summy Rs. 15,000**, życzący oddać się gospodarstwu rolnemu, przystąpić może z tą Summą **do wspólni** w czwartej części, w majątku zostającym w kulturze i dobrych warunkach; dający zaś $\frac{3}{4}$, czyli **Rs. 45,000**, wykwalifikowany rolnik, życzyłby sobie również zajmować się gospodarstwem w wspólnej własności. Dokładniejszą wiadomość powziąć można w domu pod Nrem 926b, ulica Chłodna, u Właściciela domu. Służący Józef wskaże. (1-3) — 6676 —

 Potrzebna jest **Pożyczka** od rs. **600 do 900** Ktoby ją zechciał udzielić i mieć zabezpieczoną netyko na hipotece pewnej, ale i na emeryturze, niuch raczy nadesłać adres na ulicę Ciepłą, pod Nr 8 domu, a 11 mieszkania. (1-1) — 6675 —

Potrzebny jest
K U C H A R Z,
bezzenny, Polak, któryby mógł udowodnić gwarogodnemi świadectwami, iż sztukę swą zna jak najdokładniej i że z poprzednich obowiązków może dać zadawalniające rezultaty. Wiadomość w Aptece H. Kucharzewskiego, ulica Senatorska, Nr 480, wprost Miodowej. (3-3) — 6637 —

MALWY Pełne,
w obecnej porze można widzieć u **Braci BARDET.** Kwiaty rzniete z Malwy pełnej w różnych kolorach.
Zut nasion..... rs. 1.
Porcja..... kop. 15.
(1-3) — 6702 —

Z powodu wyjazdu są do sprzedania: **Suknia** jedwabna czarna, **Palto** jedwabne czarne z pelerynką, **Okrycie** wełniane w kraty, **Granaty** prawdziwe duże. Wszystko eleganckie, mało używane. Wiadomość przy ulicy Nowy Świat, Nr 3-ci, 1sze piętro, widzieć można w godzinach popołudniowych. (1-1) — 6608 —

Potrzebny jest dla chorej
WÓZEK
do wynajęcia na miesiąc. Posiadający takowy, raczą zawiadomić przy ulicy Królewskiej, pod Nr 29, mieszkania Nr 8. (1-1) — 6691 —

R A Z U R A,
w korzystnym miejscu, jest zaraz do odstąpienia. Wiadomość na Nowej Pradze, w domu Wgo Hahna, pod Nr 68. (1-3) — 6679 —

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania
Sklepik z Wiktuałami,
egzystujący od kilku lat, wraz z wszystkimi przedmiotami należącymi do sklepu. Wiadomość powziąć można na miejscu, przy rogu ulic Marszałkowskiej i Zielonego placu, Nr 1404 domu. (2-3) — 6667 —

1 Pokój, 2 Pokoje i 3 Pokoje,
świeżo wytapetowane, z Kuchenką, porządnie umeblowane, do wynajęcia każdego czasu, przy ulicy Sto-Jerskiej pod Nrem 1776a, naprzeciw Ogrodu Krasińskich, mieszkania Nr 8. (2-3) — 6654 —

LOKAL do najęcia,
w domu Nr 6 (2843), ulica Cicha, przy Tamce, w domu Spornego, naprzeciw Sgo Kazimierza: Na 1szem piętrze: 4 Pokoje z widokiem na ogród, Kuchnią obszerną, Drwalnią, Piwnicą i Górą wspólną, w miejscu spokojnem, do najęcia każdego czasu, lub od Sgo Michała, za Rs. 270 rocznie. (2-3) — 6670 —

POKÓJ DLA KAWALERA.

Od 1-go Października r. b. jest do odnajęcia **Jeden Pokój z Meblami**, na 2-giem piętrze, od dziedzienca, z widokiem na Ogródek, za Rs. 10 miesięcznie, w domu przy ulicy Wierzbowej, Nr 473 lit. C, gdzie Redakcja „Kurjera Warszawskiego.“ Wiadomość u Stróża. (1-0) — 6686 —

Są do wynajęcia od 1-go Października
3 Pokoje, Przedpokój i Kuchnia,
na pierwszym piętrze, rocznie za rs. 225, przy ulicy Szczygłej, Nr domu 6 (nowy). (1-2) — 6681 —

Przy ulicy Długiej, w domu Nr 546, naprzeciw Cerkwi do odnajęcia od 3 Październik r. b. dla Studentów
Jeden Pokój obszerny,
o trzech oknach, z oddzielnym wchodem, przy familji, ze stołem lub bez stołu. Wiadomość w mleczarni, (1-2) — 6699 —

 Do najęcia od Sgo Michała 1870 roku na 1em piętrze nad antresolą. **Piłą Pokój, Przedpokój, Kuchnia**, w której jest entresola i zlew na pomyje, Spiżarka, Wygódka, dwie Piwnice, Komórka przy górze, Góra wspólna na trzech lokatorów, wodociąg obok domu, pokoje tapetowano, suche i ciepłe. Cena roczna rs. 375. Ulica Elektoralna, Nr nowy 47, niedochodząc kościoła (1-3) — 6692 —

Cztery Pokoje,
Przedpokój i Kuchnia na siem piętrze, do najęcia od Sgo Michała, i
Dwa SKLEPY zpomieszkaniem i kuchniami, każdego czasu, na Podwalu (Nr 595 (nowy 44). Wiadomość u Rządy na 2 piętrze, Nr mieszkania 17, stróż wskaże. (1-1) — 6683 —

 Do najęcia
dwa Pokoje kawalerskie
od Sgo Michała, przy ulicy Granicznej, pod Nr 1077c (nowy 8). (2-3) — 6609 —

Do wynajęcia od Sgo Michała
Mieszkania suche i ciepłe,
w okolicy odznaczającej się czystym powietrzem, przy ulicy Leszno, Nr 84: 4 Pokoje, Przedpokój, Kuchnia, Spiżarnia, Piwnica i Góra. 3 Pokoje, Kuchnia, Komórka i Piwniczka. (3-6) — 6532 —

Jest do wynajęcia w każdym czasie
S K L E P,
za cenę Rs. 300 rocznie, z Mieszkanem lub bez, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, wprost Kopernika, w Pałacu Zrządu Wojskowego. Wiadomość w Kantorze Loterji i Składzie Cygar w tymże pałacu. (6-6) — 6533 —

 Zgubiono!
Nagrody Rs. 5.
Wczoraj, we Czwartek, zgubiono w przechodzie z ulicy Miodowej na Niecałą, **Zegarek damski złoty**, z niebieską Emalją; na jednej stronie Kobieta z Ptaszkiem, nu drugiej Wianek. Uprasza się Znalazcę o odniesienie na ulicę Twardą, pod Nr 1097, do domu Sztoltzmana, mieszkania Nr 4. Panów Zegarmistrzów uprasza się o zwrócenie na takowy Zegarek uwagi. (1-1) — 6697 —